

DOKONČAJMO IZVEDBO PARTICIPATIVNEGA PRORAČUNA V MESTNI OBČINI MARIBOR

- NEODVISNA POBUDA -

(Za) Maribor
maj 2020

»Maribor bo postal urejeno slovensko in srednjeevropsko mesto z uspešnim gospodarstvom in odličnimi pogoji za življenje prebivalcev Maribora. Kako nam bo to uspelo? S soudeležbo občanov in občanov pri sprejemanju aktov občine, **kreiranju participatornega proračuna** in upoštevanju dobrih predlogov. Vključitev javnosti v odločanje ne pomeni samo demokratizacije in večje odprtosti dela občinskih organov, ampak povečuje preglednost in izboljšuje odločanje organov mestne občine.«

Program

Arsenovič za Maribor

»Spoštovanje demokratične kulture dialoga pri upravljanju mesta in načinov odločanja, ki bodo z večjo stopnjo soudeležbe **in uvedbo participativnega proračuna** krepili vlogo aktivnih občanov ter vlogo mestnih četrti in krajevnih skupnosti.«

*Koalicijski sporazum o sodelovanju,
6. člen*

»Cilj zakona je spodbuditi **uporabo participativnega proračuna** kot instrumenta sodelovanja prebivalcev pri odločanju.«

Vlada Republike Slovenije

Besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi, EPA 2507–VII

»Po naši oceni možnost, da občani lahko podajajo mnenja in predloge za izvedbo posameznih projektov v času priprave osnutka proračuna, lahko **prinaša koristi tako za občino kakor tudi za občane**.«

Računsko sodišče Republike Slovenije

Zbirno poročilo Pravilnost poslovanja občin v delu, ki se nanaša na pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna v letu 2016

stran

- 7** Naredimo tako, kot je treba
- 9** Kaj je participativni proračun?
- 10** Kaj participativni proračun ni?
- 11** Zakaj uvesti participativni proračun?
- 13** Zakonske in institucionalne podlage participativnega proračuna v republiki Sloveniji
- 21** Participativni proračun v Mariboru – do sedaj
- 22** Postopek nadaljevanja participativnega proračuna v Mariboru
- 23** Predlog terminskega načrta
- 24** Predvidena sredstva za obveščanje in izvedbo posvetov
- 24** Katera proračunska sredstva so uporabljena pri participativnem proračunu?
- 24** Kako investicije, ki so jih predlagali in izglasovali občani, umestiti v proračun občine?
- 27** Opis izvedbe cikla participativnega proračuna
- 37** Primeri dobre prakse
- 45** Seznam občin izvajalk participativnega proračuna
- 47** Načela participativnega proračuna
- 48** Dodatne informacije
- 50** *Švinglčetl* ali participativni proračun (PP) na hitro

NAREDIMO TAKO, KOT JE TREBA

Dokončajmo izvajanje participativnega proračuna (PP) v Mestni občini Maribor. Bolj preprosto pač ne bi moglo biti. V Mariboru se je prvič v Sloveniji porodila pobuda za uvedbo PP, Maribor je bil prvi v Sloveniji, ki je uvedel PP, v mestu ima sedež tudi Organizacija za participatorno družbo, edina organizacija s področja uvajanja in izvajanja PP. Kot se je zgodilo z marsikatero originalno in inovativno pobudo v tem mestu, pa je dokončanje projekta zastalo. Žal nič novega. Medtem pa:

vse več občin v Sloveniji izvaja ali uvaja participativni proračun;

- se je spremenil Zakon o lokalni samoupravi, ki uvaja možnost participativnega proračuna;
- Računsko sodišče Republike Slovenije priporoča uvajanje participacije državljanov;
- Skupnost občin Slovenije podpira uvajanje participativnega proračuna.

Medtem so v Mariboru volivci in volivke na oblast postavile novo moštvo in s tem še enkrat izrazili novo upanje ter željo po pozitivnih spremembah. Vladajoča mestna koalicija se je v šestem členu Koalicijskega sporazuma obvezala k uvedbi participativnega proračuna: »Spoštovanje demokratične kulture dialoga pri upravljanju mesta in načinov odločanja, ki bodo z večjo stopnjo sodelovanja in **uvedbo participativnega proračuna** krepili vlogo aktivnih občanov ter vlogo mestnih četrti in krajevnih skupnosti.«¹ Obljuba je bila dana, volivke in volivci pričakujejo njeno uresničitev. Maribor za vse ali morda še eno razočaranje?

Dokončajmo projekt participativnega proračuna in prispevajmo k modernizaciji mesta, ki bi želelo biti štajerska metropola. Nehajmo zapravljati dragoceni razvojni čas in priložnosti mesta. Maribor lahko postane mesto, v katerem se moderne ideje ne samo rojevajo, temveč tudi uspevajo. Tudi zato smo se odločili sprožiti pobudo za dokončanje projekta PP.

Za začetek bo dovolj, če mestna oblast izpolni svojo obljubo in doda kljukico k zavezi iz Koalicijskega sporazuma. Bolj preprosto ne bi moglo biti.

1 Koalicijski sporazum o sodelovanju, Maribor, 26. februar 2019.

PARTICIPATIVNI PRORAČUN V SLOVENIJI

Število občin s participativnim proračun se veča, Maribor spet zaostaja.

Začetek: 2015

- Predlog za uvedbo s strani Iniciative mestni zbor,	april 2013	
- Pilotna uvedba v Mariboru,	september 2015	100.000 € (0,1%)
- Moja pobuda - Ajdovščina,	maj 2016,	360.000 € (0,85%)
- Jaz predlagam - Komen,	september 2016,	120.000 € (1,3%)
- Povej na glas - Nova Gorica,	maj 2017,	250.000 € (~0,8%)

2015

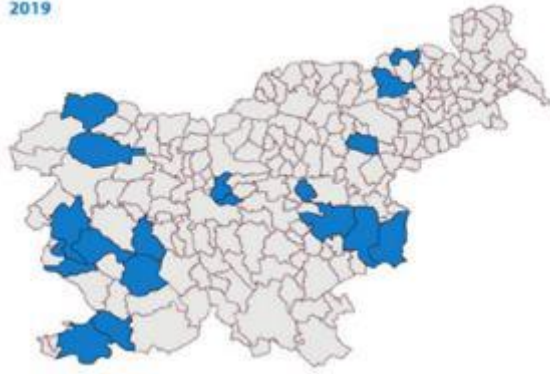
Širitev: 2017

2017

Stanje: 2019

2019

KAJ JE PARTICIPATIVNI PRORAČUN?

Participativni proračun je moderen demokratični mehanizem vključevanja občanov in občank v odločanje o porabi majhnega dela občinskih proračunskih sredstev. Občani in občanke ne odločajo o projektih, ki jih je mestni svet že odobril ali jih mestna uprava že načrtuje ali pa se tičejo celotnega območja mestne občine. Prebivalci sami podajajo predloge za ureditev zadev na področju ožje lokalne skupnosti, v kateri bivajo, torej mestnih četrti in krajevnih skupnosti. Naloge, vloga in pristojnosti obstoječih mestnih četrti in krajevnih skupnosti se ne spremenijo ali zmanjšajo, temveč celo povečajo. Participativni proračun ni vzporedni sistem oblasti, temveč novo orodje vključevanja, ki dopolnjuje in nadgrajuje obstoječi sistem odločanja. Občina tako uspešneje zadovoljuje realne potrebe občanov in občank v njihovem neposrednem okolju, ki jih sama težko ali pa sploh ne zazna. Na ta način najbolje odgovarja na realne, vsakodnevne potrebe prebivalcev.

Občina za izvajanje participativnega proračuna ne potrebuje dodatnih sredstev, ki niso predvidena v občinskem proračunu. Občanke in občani odločajo o delu investicijskega proračuna (načrt razvojnih programov), ki je zakonsko določen del občinskega proračuna.

V Sloveniji je bil prvi pilotni projekt participativnega proračuna izveden prav v Mestni občini Maribor in sicer v mestni četrti Radvanje leta 2015. Žal je izvajanje zastalo in se ni razširilo na celotno občino. Kakor premnogokrat v zgodovini Maribora je mariborska pobuda zastala, a se hkrati uspešno razširila v druge slovenske občine.

Da lahko soodločanje poimenujemo participativni proračun, morajo biti občanke in občani tisti, ki:

- oblikujejo predloge investicijskih projektov (primerni projekti so tudi »mehke« vsebine, kot so delavnice, predavanja, organizacija pomoči, izdelava spletnih vsebin in podobno);
- oblikovane predloge oddajo s pomočjo spletne aplikacije, po klasični pošti ali osebno v vložišču tajništva mestne četrti ali krajevne skupnosti;
- na glasovanju sami odločijo, kateri predlogi investicijskih projektov, ki so jih oddali, bodo izvedeni.

Občina izglasovane predloge v celoti izvede. Mehanizmi, ki ne upoštevajo navedenega postopka, niso participativni proračun! Obstajajo mednarodno sprejeta načela participativnega proračuna, ki so navedena na strani 60.

Participativni proračun se trenutno uspešno izvaja v občinah Koper, Nova Gorica, Ajdovščina, Komen, Logatec, Hrpelje - Kozina, Slovenske Konjice, Dol pri Ljubljani in Šentilj. Vpeljati ga nameravajo še številne druge občine, v bližini Maribora ga pripravljajo v Mestni občini Ptuj.

KAJ NI PARTICIPATIVNI PRORAČUN?

Sredstva za delovanje
mestnih četrti in krajevnih
skupnosti niso participativni
proračun!

Zakaj ne? Ker gre za sredstva, namenjena delovanju mestnih četrti in krajevnih skupnosti, ne pa za sredstva, o katerih **odločajo občani neposredno!** Prav tako mestne četrti in krajevne skupnosti nimajo pristojnosti za izvajanje investicijskih projektov.

Orodja za pohvale in
vprašanja občanov in občanek
niso participativni proračun!

Zakaj ne? Orodje, kot je na primer Izboljšajmo Maribor, je spletna storitev za oddajo pobud, pohval in vprašanj, ne pa sistem soodločanja o lokalnih projektih. Orodja sporočanja so koristna in dobrodošla komunikacija, a **nimajo nobenega elementa participativnega proračuna**, kot jih določa Zakon o lokalni samoupravi. Prav tako takšna orodja niso dostopna tistim, ki ne uporabljajo digitalnih komunikacijskih sredstev, hkrati pa njihova uporaba ni omejena na prebivalce posamezne občine ali ožje dele občin, kakor velja za participativni proračun.

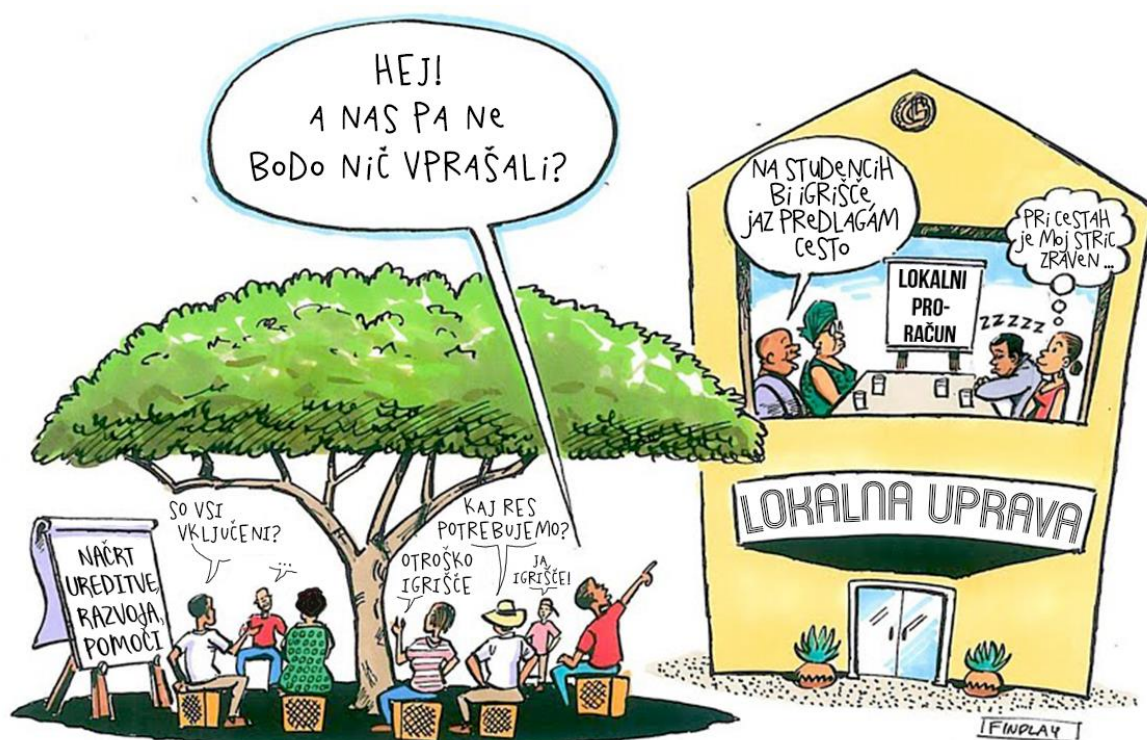
Volitve niso participativni
proračun!

Zakaj ne? Ker volivke in volivci na volitvah glasujejo o tem, kdo jih bo zastopal v naslednjih štirih letih, ne pa o konkretnih lokalnih projektih v svoji mestni četrti ali krajevni skupnosti. Četudi kandidati na volitvah morda obljublajo izvedbo konkretnih projektov, **gre samo za obljube**, ne pa zakonske obveze. Izvoljeni politiki se odločajo po svoji vesti in v skladu s političnimi programi ter obljubami, med slednjimi pa niso nujno zapisane aktualne potrebe prebivalcev iz ožjih delov občin, saj so te potrebe zelo lokalnega značaja in se lahko pojavijo tudi kadar koli med štiriletnim mandatom.

Glasovanja mestnih, četrtnih
ali svetnikov krajevnih
skupnosti niso participativni
proračun!

Glasovanja, ki potekajo v mestnem svetu, četrtnih svetih in svetih krajevnih skupnosti, so del zakonskih obveznosti in odgovornosti izvoljenih svetnikov in svetnic. Participativni proračun pa je glasovanje in **dodatna možnost** demokratičnega soodločanja **vseh občanek in občanov**. Oba sistema odločanja se med seboj ne izključujeta, temveč se izvrstno dopolnjujeta.

ZAKAJ UVESTI PARTICIPATIVNI PRORAČUN?

EDEN NAJBOLJ UČINKOVITIH NAČINOV UPRAVLJANJA MESTA

Svetovna banka² in Organizacija združenih narodov sta v svojih primerjalnih študijah ugotovili, da ima participativni proračun pozitiven vpliv na številna družbena področja, tudi na gospodarstvo. Mesta, ki so soupravljana s participativnim proračunom, se lahko pohvalijo:

- s hitrejšim gospodarskim razvojem,
- enakomernejšim razvojem vseh delov mesta,
- višjo kvaliteto bivanja,
- večjim zadovoljstvom z življenjem v mestu,
- zmanjšanjem tveganja korupcije,
- bolj učinkovito in bolj transparentno porabo javnih sredstev,
- zmanjšanjem socialnih razlik,
- večjo aktivnostjo prebivalcev,
- povrnitvijo zaupanja v demokratični politični sistem.

Zaradi omenjenih pozitivnih učinkov postanejo mesta s participativnim proračunom mesta priseljevanja prebivalcev, kar je za razvoj mesta izrednega pomena. V zadnjih letih je v Mariboru prevladoval trend izseljevanja.

Participativni proračun se že več kot 30 let uspešno izvaja v stotinah mest po vsem svetu – od Pariza in Madrida do New Yorka, Čikaga, Seattla, Buenos Airesa, Toronta, Kerale, Berlin Lichtenberga, Cluja ali Lizbone. Poročilo Evropskega parlamenta navaja, da je v Evropski uniji med letoma 2005 in 2012 število mest s participativnim proračunom naraslo s 55 na več kot 1300, v proces proračunskega participiranja pa je bilo vključenih več kot osem milijonov državljanek in državljanov³.

2 <http://documents.worldbank.org/curated/en/635011468330986995/Participatory-budgeting>.

3 European Parliament, Briefing (2016). *Participatory budgeting, An innovative approach*. European Union.

NOVA NALOGA MESTNIH ČETRTE IN KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Po sprejetju participativnega proračuna v Mestni občini Maribor, se bo povečala vloga svetov mestnih četrti in krajevnih skupnosti. Njihova odgovornost bo namreč zagotoviti obveščanje občanov in občanov o izvajanju procesov priprave predlogov, posvetov in glasovanj. Na ta način bodo svetniki in svetnice tesneje v stiku z volivkami in volivci, bolj bodo seznanjeni z lokalnim dogajanjem, težavami in problemi, zaupanje v njihovo delovanje in demokratični sistem pa se bo povečalo.

V skladu z Zakonom o lokalni samoupravi mestne četrti in krajevne skupnosti »niso oblastni organi, ki bi bili pristojni za izdajanje predpisov. Imajo pretežno dve funkciji: prvič, nanje lahko občine v izvajanje prenesejo določen obseg nalog in drugič, pomembna je njihova vloga pri posvetovanju prebivalcev z organi občine.«⁴

»Prej so morale oblasti uganiti potrebe, vstopiti v klientelistične odnose ali preprosto upoštevati zgolj najglasnejše glasove. Participativni proračun pa je vključevalen proces, ki omogoča bolj ciljno porabo sredstev. Na koncu tako storiš več z manj, še posebej, ker ljudje ponudijo alternative, kako naj se denar porabi na bolj ugoden način.«

Tiago Peixoto, raziskovalec na Centru za elektronsko demokracijo Univerze v Zürichu in višji svetovalec pri Svetovni banki.⁵

⁴ Vlada Republike Slovenije, *Besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (EPA 2507–VII)*, stran 3.

⁵ <https://blogs.worldbank.org/team/tiago-carneiro-peixoto>

ZAKONSKE IN INSTITUCIONALNE PODLAGE PARTICIPATIVNEGA PRORAČUNA V REPUBLIKI SLOVENIJI

ZAKON O LOKALNI SAMOUPRAVI

Ključna zakonska podlaga za izvajanje občinskega participativnega proračuna je Zakon o lokalni samoupravi. Leta 2016 je **Vlada Republike Slovenije** v parlamentarno proceduro vložila novelacijo zakona in navedla, da je »cilj zakona spodbuditi uporabo participativnega proračuna kot instrumenta sodelovanja prebivalcev pri odločanju.«⁶ V nadaljevanju vlada participativni proračun opisuje kot »obliko demokratičnega soupravljanja, ki v postopek odločanja o dodelitvi javnih sredstev vključuje tudi državljane. Uporablja se v številnih državah in po mnenju nekaterih strokovnjakov za javne finance **uspešno spodbuja dobro upravljanje javnih sredstev na lokalnem nivoju.**«⁷

V Zakon o lokalni samoupravi je z omenjeno novelacijo vpisan nov člen, ki omogoča uvedbo občinskega participativnega proračuna:

»**48.a člen**

Občina lahko v postopku priprave predloga proračuna določi višino sredstev, namenjeno financiranju projektov, ki jih predlagajo občani. O predlaganih projektih občina izvede posvetovanja z občani najkasneje do predložitve proračuna občinskemu svetu v sprejem.«

Člen občine ne zavezuje k uvedbi participativnega proračuna, a regulira izvedbo, če se zanj odloči. V primeru izvedbe **občino obvezuje**, da pred glasovanjem občanov občina določi višino sredstev na voljo za projekte in da posvete z občani izvede pred predložitvijo predloga proračuna v sprejetje občinskemu svetu.

Zakon ne določa višine deleža participativnega proračuna, postopka glasovanja ali nabora upravičencev. Nekatere občine so tako starostno mejo participativnih volilnih upravičencev premaknile na 15 let.

Zakonski predlagatelj odloka o proračunu ostaja izključno župan, o sprejetju odloka pa odloča samo občinski svet. Vlada ob tem opozarja, da je »aktivnosti za uvrstitev projektov v odlok treba izvesti predhodno, saj po uradni določitvi predloga proračuna s strani župana praviloma ni dovolj časa za izvedbo javnega posvetovanja oziroma zbiranja predlogov in glasovanja o njihovem vrstnem redu.«⁸

»Cilj zakona [o lokalni samoupravi] je **spodbuditi uporabo participativnega proračuna kot instrumenta sodelovanja prebivalcev pri odločanju.**« Vlada Republike Slovenije

STRATEGIJA RAZVOJA LOKALNE SAMOUPRAVE V SLOVENIJI DO LETA 2020

⁶ Vlada Republike Slovenije, Besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (EPA 2507–VII).

⁷ Prav tam, str. 7.

⁸ Vlada Republike Slovenije, Besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (EPA 2507–VII), str. 15.

Vlada Republike Slovenije je leta 2016 sprejela Strategijo razvoja lokalne samouprave, ki že na začetku vsebuje opozorilo, da nove okoliščine (globalizacija, demografski trendi itn.) zahtevajo tudi zagotavljanje kakovostnejših storitev in povečanje ravni demokratičnosti.⁹ Kot eno od orodij odziva na nove in spreminjajoče se družbene okoliščine strategija navaja **uvajanje participativnega proračuna na ravni občin**.¹⁰ Vlada poudarja neposredno povezavo med večanjem demokratičnosti in učinkovitostjo upravljanja mesta: »*Temeljni cilj strategije je krepitev lokalne samouprave in dvig kakovosti življenja na lokalni ravni s krepitvijo vpliva občanov na svoje okolje in sprejemanje odločitev organov lokalne samouprave, s čimer se zagotavljajo racionalna raba virov ter kakovostne in učinkovite storitve na lokalni ravni.*«

Posebno in **okrepljeno vlogo** pri sodelovanju prebivalcev imajo **ožji deli občin**, torej mestne četrti in krajevne skupnosti: »*Zaradi krepitve vloge ožjih delov občin kot orodij za sodelovanje prebivalcev na lokalni ravni bomo v sodelovanju z združenji občin spodbujali občine, da oblikujejo ožje dele in jim dajo poudarjeno participativno vlogo.*«¹¹

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Po Ustavi Republike Slovenije je Računsko sodišče Republike Slovenije najvišji organ nadzora državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe v Republiki Sloveniji. Že pred leti je opazilo kritično pomanjkanje participativne udeležbe občanov in občanov pri sprejemanju občinskih proračunov. Leta 2017 je računsko sodišče v Državnem svetu Republike Slovenije soorganiziralo regionalno konferenco na temo participacije občanov v procesu priprave lokalnih proračunov. Razlog za pripravo konference je bila ocena računskega sodišča, da je »*sodelovanje občanov pri pripravi občinskih proračunov šibko oziroma ga praktično ni. Interes ljudi za proračunsko problematiko je zato izjemno majhen. Konec koncev se zaradi občutka pomanjkanja vpliva niha tudi delež udeležbe na volitvah.*«¹²

Računsko sodišče Republike Slovenije: cilj je »*dvig ravni zavedanja o priložnostih, ki jih nudi participativna priprava proračunov in vzpodbuditi njeno uporabo v regiji.*«

Ob tem je računsko sodišče kot ključno ugotovitev navedlo oceno iz poročila Mednarodnega partnerstva za proračun (International Budget Partnership – IBP) o ocenah proračunskih procesov za leto 2015: »*Na podlagi ocen IBP so nam bila podana priporočila, ki so bila usmerjena na tri področja: pripravo tako imenovanega »citizen's budgeta« (tega je Ministrstvo za finance za leto 2017 že pripravilo), na oblikovanje fiskalnega sveta (ta je že imenovan) in na participacijo. Slednja tako ostaja edino področje, kjer lahko stvari še občutno izboljšamo.*«¹³

Računsko sodišče je oceno slabega stanja na področju participacije oblikovalo na podlagi poročila IBP iz leta 2015. Takrat je bilo stanje indeksov sledeče:

9 Vlada Republike Slovenije, *Strategija razvoja lokalne samouprave v Sloveniji do leta 2020*, 2016, str. 4.

10 Prav tam, str. 7.

11 Prav tam, str. 17.

12 <http://www.rs-rs.si/javnost-in-mediji/novice/novica/regionalna-konferenca-o-participativnih-proracunih-ljubljana-11-maj-2017/>

13 Prav tam.

Indeks participacije javnosti (*Public Participation*) z vrednostjo 56 vidno odstopa navzdol. Dve leti kasneje, torej 2017 in po omenjanem posvetu računskega sodišča v državnem svetu, je IBP objavil novo oceno:

Indeks participacije se je iz celo znižal! Če je leta 2015 znašal 56 (od 100), je dve leti kasneje samo še 11 (od 100)!

Kako računsko sodišče ocenjuje **temeljno idejo participacije** občanov? »*Temeljna ideja participacije občanov v fazi oblikovanja predlogov proračunov je pridobitev mnenja občanov/državljanov o investicijskih prioritetah. Postopki participativne priprave proračunov se običajno izvajajo v dveh fazah – v prvi fazi se s strani občanov zbere nabor projektov, v drugi fazi pa se preveri, katere projekte občani vidijo kot prioritete. Takšen proces prinaša tako imenovano »win-win« situacijo tako za občane kot za izvoljene predstavnike.*«¹⁴

¹⁴ Vir: <http://www.rs-rs.si/javnost-in-mediji/novice/novica/regionalna-konferenca-o-participativnih-proracunih-ljubljana-11-maj-2017/>

»Ključna dejavnika sodelovanja občanov in občanov sta **participativni proračun** in **izobraževanje** o proračunih.«¹⁵

Jorg Kristijan Petrovič, podpredsednik Računskega sodišča Republike Slovenije.

Leta 2018 je računsko sodišče pripravilo zbirno poročilo *Pravilnost poslovanja občin v delu, ki se nanaša na pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna v letu 2016*. V njem je tudi **poglavje o participaciji občanov** pri uvrščanju programov in projektov v načrt razvojnih programov (NRP).¹⁶

»Po naši oceni je **pomembno**, da bi občina omogočila občanom, da lahko aktivneje **sodelujejo** že v postopku vključevanja programov/projektov v NRP (to je v času priprave osnutka proračuna). To sedaj omogoča novi **48.a člen ZLS**.«¹⁷

Računsko sodišče Republike Slovenije

¹⁵ Mag. Jorg Kristijan Petrovič, Participativni proračuni, Posvet Skupnosti občin Slovenije, Grosuplje, 18. 4. 2018 (<https://skupnostobcin.si/wp-content/uploads/2018/04/participativni-proracuni-sos-18-4-2018-petrovic.pdf>).

¹⁶ Računsko sodišče Republike Slovenije, Zbirno poročilo. *Pravilnost poslovanja občin v delu, ki se nanaša na pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna v letu 2016*, str. 32.

¹⁷ Prav tam, str. 34.

Kakšne koristi prinaša sodelovanje občanov, ki ga omogoča 48.a. člen Zakona o lokalni samoupravi? Po mnenju računskega sodišča so koristi sledeče:

- »**občina pridobi** koristne informacije iz okolja glede projektov, ki bi jih bilo treba izvesti;
- izvedene investicije se približajo resničnim potrebam občanom, ki najbolj vedo, kaj v svojem okolju pogrešajo;
- občani imajo s tem, ko lahko sodelujejo o projektih in razporejanju dela proračunskih sredstev, možnost sooblikovati občinski proračun in vplivati na dolgoročni razvoj ne samo svojega okolja, temveč občine kot celote;
- večje sodelovanje občanov pri soodločanju o vključevanju projektov v NRP in **dejanska realizacija projektov**, ki so jih predlagali občani, povečuje tudi njihov interes za aktivno družbeno delovanje.«¹⁸

¹⁸ v ovrženih občinah

Računsko sodišče Republike Slovenije - zbirno poročilo Pravičnost poslovanja občin v delu, ki se nanaša na pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna

6

Računsko sodišče v omenjenem zbirnem poročilu izpostavi tudi primer izvajanja participativnega proračuna: »Kot primer neposrednega vključevanja javnosti oziroma občanov v proces priprave proračuna oziroma v postopek uvrščanja projektov v NRP izpostavljamo **Občino Komen**, ki je v letu 2016 pričela s projektom **udejanjanja participatornega proračuna** za proračunsko leto 2017 Jaz predlagam. Namen projekta je zviševanje kakovosti življenja občanov in krepitev družbene participacije z vključenostjo občanov pri sooblikovanju občinskega proračuna s ciljem pridobiti projektne predloge za celotno območje občine. Občani so glasovali za projektne predloge, uvrščene na glasovalno listo, izglasovane projektne predloge pa je občina uvrstila v proračuna za leti 2017 in 2018. Občina je v NRP proračuna za leto 2017 na podlagi participatornega proračuna uvrstila projekte v skupni vrednosti 60.000 evrov. Komisija za pobude občanov je na podlagi meril proučila ustreznost predlogov; predlogi, ki so ustrezali merilom, so bili uvrščeni na listo za glasovanje. Posameznik je lahko glasoval za pet projektovnih predlogov, vendar pa le za en projektni predlog v vsaki vaški skupnosti. V NRP proračuna za leto 2017

¹⁸ Računsko sodišče Republike Slovenije, Zbirno poročilo. Pravičnost poslovanja občin v delu, ki se nanaša na pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna v letu 2016, str. 34.

se je uvrstilo 11 najvišje uvrščenih projektov s seznama projektnih predlogov, uvrščenih na listo za glasovanje, v skupni vrednosti 60.200 evrov. Občina načrtuje, da bodo v NRP proračuna za leto 2018 uvrščeni projekti od 12. mesta dalje, do skupne vrednosti 60.000 evrov.«¹⁹

RESOLUCIJA O NORMATIVNI DEJAVNOSTI

Državni zbor je že leta 2009 sprejel Resolucijo o normativni dejavnosti, ki določa cilje, načela in priporočila za **vključevanje javnosti** pri pripravi in sprejemanju predpisov (Uradni list RS št. 95/2009). Uvaja štiri načela delovanja javne uprave, med njimi »*načelo sodelovanja z javnostjo pri pripravi predpisov.*« Med glavnimi razlogi za nastanek resolucije je navedeno »*prepočasno oziroma neustrezno odzivanje na spremembe v vsakodnevnom življenju.*«²⁰ Prav participativni proračun je eden najprimernejših demokratičnih instrumentov za zadovoljevanje vsakodnevnih in hitro spreminjajočih se potreb prebivalstva.

Med cilji Resolucija navaja tudi »**uveljavljanje državljske participacije**«, zaradi česar je ena temeljnih pravnih dokumentov pri izvajanju participativnega proračuna v občini.

V poglavju Smernice za sodelovanje s strokovno in drugimi zainteresiranimi javnostmi navaja, da je »*javnosti [...] treba omogočiti **trajno sodelovanje**, in sicer s prejemanjem predlogov in mnenj za ureditev ali spremembo posameznega vprašanja ter s predstavitvijo predlogov ureditve v postopku priprave in sprejemanja predpisa.*«

Resolucija v nadaljevanju navaja tudi načela in konkretna **minimalna priporočila**, ki jih je treba upoštevati pri vključevanju javnosti. Med njimi je za nadaljevanje participativnega proračuna v Mariboru posebej pomembno sledeče priporočilo: »**Poziv k sodelovanju** naj se izvede na način, ki bo zagotovil odziv ciljnih skupin in strokovnih javnosti ter obveščenost najširše javnosti.«

»Pri vključevanju javnosti je treba upoštevati minimalna priporočila: **poziv k sodelovanju** naj se izvede na način, ki bo zagotovil odziv ciljnih skupin in strokovnih javnosti ter **obveščenost najširše javnosti**.«

Resolucija o normativni dejavnosti

UREDBA O IZVAJANJU LOKALNEGA RAZVOJA, KI GA VODI SKUPNOST

Izvajanje participativnega proračuna je prav tako v skladu z *Uredbo o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020* (Uradni list RS 42-1759/2015). Uredba v šestem členu navaja, da je »namen CLLD [...] spodbujanje celovitega in uravnoteženega razvoja lokalnih območij po pristopu »**od spodaj navzgor**« ob upoštevanju endogenih razvojnih potencialov in zmogljivosti, predvsem krepite socialnega kapitala z aktivnim **vključevanjem prebivalstva** v skupno načrtovanje in odločanje o lastnem lokalnem razvoju po načelu subsidiarnosti in **participativne demokracije**.«

¹⁹ Prav tam, str. 33.

²⁰ Andraž Pernar, Urad za razvoj, Ministrstvo za javno upravo, predstavitev na prosojnicah, 2017.

ZAKON O RATIFIKACIJI EVROPSKE LISTINE LOKALNE SAMOUPRAVE

Namen in cilji izvajanja participativnega proračuna v občini so v skladu tudi z Zakonom o ratifikaciji Evropske listine lokalne samouprave (MELLS, Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 15/96), v katerem je zapisano, da »države članice Sveta Evrope, podpisnice te listine, upoštevajo **pravico državljanov sodelovati pri opravljanju javnih zadev kot eno od demokratičnih načel, ki so skupna vsem državam članicam Sveta Evrope.**«

SVETOVNA BANKA

Svetovna banka ocenjuje participativni proračun kot »proces, v katerem člani skupnosti neposredno odločajo, kako porabiti del javnega proračuna, in predstavlja neposredno-demokratični pristop k njegovemu oblikovanju. Državljanom daje možnost seznanitve z vladnimi načrti ter razprave in vpliva na razporeditev javnih sredstev. Participativni proračun je orodje za izobraževanje, vključevanje in polnomočenje državljanov ter orodje za krepitev zahtev po dobrem upravljanju. Več **transparentnosti in odgovornosti**, ki ju prinaša participativno oblikovanje proračuna, lahko prispeva k **manjšanju** vladne **neučinkovitosti** in **omejevanju klientelizma, nepotizma in korupcije.**«²¹

SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE (SOS)

SOS že precej let strokovno podpira uvajanje in izvajanje participativnega proračuna. Vzpostavili so strateško delovno skupino za participativni proračun, njen predsednik je Tadej Beočanin, župan občine Ajdovščina. Mestni občini Maribor priporočamo nadaljnje sodelovanje v omenjeni delovni skupini.

ČAKAL
sem te kot
KRE TEN

PARTICIPATORNI PRORAČUN

Soodločanje občanov pri porabi
javnih sredstev

PARTICIPATORNI PRORAČUN

Kratka priporočila za izvajanje

...OR IMA PARTICIPATORNI PRORAČUN!

PILOTNI PROJEKT: PARTICIPATORNI PRORAČUN v RADVANJU

OBČANI
predlagajo
projekte

OBČINA
projekte
ovrednoti

OBČANI
izberemo projekte
za izvedbo

OBČINA
projekte
izvede

Glasujte za svoje favorite!
Nedelja, 22. 11. 2015, od 8.00 do 18.00,
MČ Radvanje, Lackova c. 43

...nam predlogov za glasovanje prejmete po pošti. Najdete ga tudi na

www.mariborppp.si

PARTICIPATIVNI PRORAČUN V MARIBORU – DO SEDAJ

V Sloveniji se je participativni proračun prvič pojavil leta 2013 (!) z nastankom pobude znotraj mariborske civilne družbe. Zavzemanje za njegovo uvedbo je 2014 preraslo v širšo pobudo, ki so jo podprle številne nevladne organizacije, neformalne civilnodružbene skupine ter občani in občanke. Zbranih je bilo skoraj 4000 podpisov podpore za uvedbo participativnega proračuna v Mestni občini Maribor. Prvi pilotni projekt uvedbe v Sloveniji je bil septembra in oktobra 2015 izveden v mariborski mestni četrti Radvanje. Novembra 2015 se je glasovanja o projektih udeležilo 652 prebivalcev od 6.034 volilnih upravičencev, kar predstavlja 10,8% volilnih upravičencev mestne četrti. MOM je za izvedbo izglasovanih projektov v proračunskem letu 2016 obljubila 100.000 evrov, a zaveze ni izpolnila. Velika večina projektov, ki so jih občani izglasovali leta 2015, še danes ni izvedenih.

Pilotni projekt v Mariboru je pokazal, kako daleč lahko seže dobro organizirana in jasno izražena volja civilne družbe, obenem pa nazorno potrdil, da ob pomanjkanju politične volje tovrstne oblike soodločanja niso možne. Visoka udeležba in veliko število podanih projektnih predlogov jasno kažejo na željo prebivalcev po soodločanju.

Predstavitve prispelih predlogov na družabnem dogodku v Radvanju, 2015 (foto: arhiv IMZ)

Na glasovanju v Radvanju, 2015: (foto: Sašo Bizjak, Večer)

MOM je za izvedbo izglasovanih projektov v proračunskem letu 2016 obljubila 100.000 evrov, a zaveze ni izpolnila.

POSTOPEK NADALJEVANJA PARTICIPATIVNEGA PRORAČUNA V MARIBORU

Participativni proračun lahko na podlagi 48.a člena Zakona o lokalni samoupravi **s sklepom uvede župan**, še bolje pa je, če ga **s sklepom uvede mestni svet**. Izvajanje participativnega sodelovanja občanov in občanov se potem lahko prične. Bolj preprosto ne bi moglo biti.

Uspešno izvajanje participativnega proračuna pa se ne bo zgodilo z zamahom čarobne palice ali samo od sebe. Zato je smotno aktivirati in **združiti čim več potencialov mesta**, ne samo mestne uprave. V začetni fazi izvajanja je ključno prav obveščanje občanov in občanov. To pomembno vlogo lahko prevzame tudi mestni časopis, v katerem se lahko objavljajo pozivi h glasovanju, izidi glasovanj, poročila o končanih projektih in celo glasovnice. V mestu imamo tudi strokovnjake, ki se ukvarjajo z različni sociodemografskimi vidiki mesta. Tako je, na primer, v Lokalnem programu kulture Mestne občine Maribor za obdobje 2015–2020 zapisana izvedba javnega razpisa za preučitev mestne socialne topografije in drugih kulturno-demografskih ter bivanjskih kazalcev mesta, kar pa žal ni bilo uresničeno. Strokovne analize življenja v mestu v kombinaciji z izidi glasovanj o participativnih projektih lahko predstavljajo dodatno in dobrodošlo analitično orodje za razumevanje družbenega dogajanja v mestu in strateško načrtovanje mestnega razvoja.²²

Vsekakor je pred pričetkom izvajanja participativnega proračuna smiselno pripraviti **akcijski načrt** njegovega izvajanja v Mestni občini Maribor. Del akcijskega načrta je zagotovo določitev načina izvedbe in časovnice, predlog višine sredstev, način umestitve v strukturo mestne uprave in podobno.

Na Zavodu PIP smo v sklopu naše neodvisne pobude pripravljeni neodplačno prevzeti koordinacijo priprave akcijskega načrta z vso potrebno dokumentacijo. Naš interes je večanje participacije državljanov in državljanek, saj smo po premisleku ocenili, da lahko instrument participativnega sodelovanja občanov in občanov prispeva k zvišanju kvalitete bivanja v mestu, morda pa tudi k izboljšanju nekaterih sociodemografskih kazalnikov. Znanje in podporo lahko pridobimo tudi v Strateški delovni skupini za participativni proračun Skupnosti občin Slovenije, katere člani smo že od nastanka delovne skupine.

Izvajanje participativnega proračuna poteka v ciklih, pri čemer en cikel običajno predstavlja eno proračunsko obdobje. Ko se participativni proračun v neki občini izvaja dlje časa, se začnejo cikli med seboj prekrivati, saj se hkrati z izvajanjem izbranih projektov, ki so bili izglasovani v minulem ciklu, že zbirajo predlogi projektov za sledeči cikel in naslednje proračunsko obdobje.

Predlagamo, da zaradi časovne stiske ponovni zagon in pričetek nadaljevanja participativnega proračuna pripravi in vodi delovna skupina. Vsekakor pa je na dolgi rok smotno razmisliti o vzpostavitvi Službe za izvajanje participativnega proračuna znotraj Sekretariata za splošne zadeve ali pa celo vzpostaviti Urad, ki bi se ukvarjal za analizo družbenega dogajanja v mestu, vključevanjem občanov in občanek v sodelovanje, pripravo projektov in ukrepov, ki presegajo in povezujejo delo vseh ostalih uradov v mestni upravi.

²² Glej članek Uroša Horvata, Demografski razvoj in značilnosti prebivalstva v mestu Maribor v zborniku *Demografije Podravja*, 2017.

PREDLOG TERMINSKEGA NAČRTA

MOM sprejema dvoletne proračune, zato en proračunski cikel predstavlja dve leti. V letu 2020 bo mestni svet sprejemal proračun za leti 2021 in 2022.

Projekti, ki jih bodo predlagali in izglasovali občani v okviru participativnega proračuna, so lahko umeščeni že v proračun za 2021 in 2022. Kar pomeni, da mora biti proces odločanja izveden do novembra 2020 oziroma do seje mestnega sveta, na kateri se bo potrjeval proračun za leti 2021 in 2022.

Predlog terminskega plana izvedbe participativnega proračuna:

Oblikovanje komisije, ki pripravi način izvajanja, določi območja izvajanja, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati predlagani projekti, način glasovanja.	Vzpostavljena do 10. julija 2020, z delom zaključi do 10. avgusta 2020
Javna objava pričetka izvajanja participativnega proračuna v MOM	avgust 2020
Obveščanje občanov o začetku izvajanja Obveščanje občanov o začetku izvajanja posvetovanj/delavnic. Delavnice so izvedene na vsakem izmed območij, v katerih se bo izvajal PP.	julij–oktober 2020 14 dni pred vsako delavnico
Izvedba posvetovanj/delavnic z občani in oblikovanju predlogov	20. 8. do 20. 9. 2020
Zbiranje predlogov	3. 9. 2020 do 24. 9. 2020
Pregled in ovrednotenje prispelih predlogov	1. 9. do 30. 10. 2020
Izvedba glasovanja	15. 11. 2020
Razglasitev rezultatov	16. 11. 2020
Mestni svet izglasovane projekte na eni od sej, na katerih sprejema proračun, umesti v proračun za leti 2021 in 2022.	konec leta 2020 oz. v začetku leta 2021

PREDVIDENI SREDSTVA ZA OBVEŠČANJE IN IZVEDBO POSVETOV

Občine v Sloveniji, ki so izvedle vsaj en cikel participativnega proračuna, so za obveščanje občanov o participativnem proračunu v povprečju namenile 0,5 evra na volivca. Stroški za Mestno občino Maribor bi tako predvidoma znašali 45.286 evrov. V stroške je všteto:

- oblikovanje in tisk plakatov;
- objave v medijih javnega obveščanja;
- pošiljanje pošte v vsako gospodinjstvo (obvestilo o datumu glasovanja, seznam projektov na glasovanje, obvestilo, da morajo občani na glasovalno mesto priti z osebnim dokumentom, s katerega je razvidno njihovo stalno prebivališče);
- izvedba posvetov/delavnic za občanke in občane.

Stroški za pošiljanje po pošti, ki predstavljajo največji del stroškov, se lahko znižajo z objavo informacij v mestnem časopisu, če bo ta dostavljen v vsako gospodinjstvo. Izkušnje sicer kažejo, da se občanki in občanke najbolje odzovejo na vabila dostavljena po pošti.

KATERA PRORAČUNSKA SREDSTVA SO UPORABLJENA PRI PARTICIPATIVNEM PRORAČUNU?

V glavnem lahko občinski proračun razdelimo na dva dela. Prvi del je namenjen financiranju zakonsko določenih obveznosti, drugi del proračuna pa je investicijski del, ki ga za izvajanje občinskih investicijskih projektov občina določi sama. V procesu participativnega odločanja občani in občanke odločajo o porabi določenega deleža investicijskih sredstev. Višino deleža določi mestni svet. Iz tako določenega deleža se sredstva za izvajanje participativnega proračuna med posamezne četrtne in krajevne skupnosti razdelijo po vnaprej določenem ključu.

Občanke in občani mestnih četrti in krajevnih skupnosti odločajo o vnaprej določenem delu proračuna, ki ga izid glasovanj ne more spremeniti.

KAKO INVESTICIJE, KI SO JIH PREDLAGALI IN IZGLASOVALI OBČANI, UMESTITI V PRORAČUN OBČINE?

Investicijski projekti, ki so jih predlagali in izglasovali občani, so v proračun občine umeščeni na enak način kot drugi projekti občine. Za boljšo preglednost so lahko v razlagalnem delu proračuna ti projekti posebej navedeni, saj bo s tem razvidno, da so jih predlagali in izglasovali občani kot del participativnega proračuna.

Vlada Republike Slovenije tako opisuje postopek vključitve projektov, ki jih predlagajo občani, v občinski proračun: »V skladu s prvim odstavkom 18. člena **Zakona o javnih financah** (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617; v nadaljevanju: ZJF) za finance pristojen organ občinske uprave posreduje neposrednim uporabnikom navodilo za pripravo občinskega proračuna, ki med drugim vsebuje tudi okvirni predlog obsega finančnega načrta posameznega neposrednega uporabnika v prihodnjih dveh

letih. V okviru tega obsega pa bo občina lahko določila tudi višino sredstev, ki bo namenjena za financiranje projektov, ki jih predlagajo občani. Neposredni uporabnik v skladu z drugim odstavkom 18. člena ZJF pripravi predlog svojega finančnega načrta in v skladu z 22. členom ZJF predlog načrta razvojnega programa, ki sta sestavna dela predloga proračuna. **Za vključitev projektov, ki jih predlagajo občani, je posvetovanje s prebivalci potrebno opraviti najkasneje do predložitve proračuna občinskemu svetu v sprejem. Z vključitvijo projektov, ki jih predlagajo občani, bo na ta način predlog proračuna sestavljen v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo sestavo in pripravo proračuna.**»²³

Primer:

Proračun občine Dravograd, Priloga 5, Načrt razvojnih programov, obrazložitve k proračunu za leto 2020.

Stanje projekta

Projekt uvrščen na podlagi izvedbe postopka participativnega proračuna občine Dravograd.

2020-12 Pitniki na igriščih (PP-94) 3.000 €

Namen in cilj

S tekočo pitno vodo želimo opremiti igrišča v Otiškem Vrhu, Bukovski vasi in Šentjanžu.

Stanje projekta

Projekt uvrščen na podlagi izvedbe postopka participativnega proračuna občine Dravograd.

2020-13 Informacijske table (PP-94) 2.700 €

Namen in cilj

Potrebujemo oglasne table na območjih naše Krajevne skupnosti, sedaj je samo ena v Šentjanžu za celo Krajevno skupnost.

Stanje projekta

Projekt uvrščen na podlagi izvedbe postopka participativnega proračuna občine Dravograd.

2020-14 Klopi ob kolesarski poti (PP-94) 2.500 €

Namen in cilj

Kolesarska pot, ki je vedno bolj tudi sprehajalno območje želimo opremiti s klopmi, kjer si bodo sprehajalci pa tudi kolesarji lahko odpočili in nabrali novih moči za nadaljevanje poti. Kolesarsko pot koristijo uporabniki od blizu in daleč.

Stanje projekta

Projekt uvrščen na podlagi izvedbe postopka participativnega proračuna občine Dravograd.

2020-15 Igrišče za odbojko na mivki (PP-94) 1.800 €

Namen in cilj

Na parceli 172/8 ob igrišču v Šentjanžu želimo urediti igrišče za odbojko na mivki. Zunanje mere 24x14, notranje mere 8x8.

Stanje projekta

Projekt uvrščen na podlagi izvedbe postopka participativnega proračuna občine Dravograd.

²³ Vlada Republike Slovenije, *Besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (EPA 2507–VII)*, str. 15.

Primer spletne aplikacije za glasovanje, občina Krško.

Pobude - Navodila za uporabo

1. Vstop v aplikacijo - Začetni uporabniški vmesnik

1. **VNOS POBUDE** - s klikom na gumbo se premodlinemo na vmesnik za vnos pobud (glej točka 2)
2. **PREGLED POBUD** - s klikom na gumbo se premodlinemo na vmesnik za pregled pobud (glej točka 3)
3. **POMOČ** - pomoč uporabnikom (navodila za uporabo)

OPIS IZVEDBE CIKLA PARTICIPATIVNEGA PRORAČUNA

Izvajanje participativnega proračuna je mogoče razdeliti na posamezne faze, od katerih ima vsaka svoje posebnosti, ključnega pomena za uspešno izvedbo pa je kakovostna izvedba prav vsake posamezne faze.

Celostni pregled nad izvajanjem participativnega proračuna mora imeti občina, saj lahko le ona zadovoljivo poskrbi za logistično in finančno podporo (tisk, zakup oglaševalskega prostora, najem prostorov za posvetovanje z občani, pošiljanje pošte, pošiljanje vabil na glasovanje o projektih itd.). Ob tem se je smiselno opreti na obstoječo lokalno samoupravo, torej na mestne četrti in krajevne skupnosti in z občani komunicirati z njihovo pomočjo. Na ta način se zagotovi celovitost in transparentnost postopka, ki je hkrati dovolj fleksibilen za prilagajanje lokalnim posebnostim posameznih območij.

Faza

1

OBVEŠČANJE OBČANOV IN ZBIRANJE PREDLOGOV

Obveščanje občanov in občank

Vsaj en mesec pred začetkom zbiranja predlogov projektov je treba prebivalce obvestiti, da se bo v njihovi lokalni skupnosti začel izvajati participativni proračun. Začetek izvajanja participativnega proračuna je najbolje razglasiti na tiskovni konferenci s hkratnim obveščanjem v večih medijih javnega obveščanja (tiskani mediji, spletni portali, lokalne radijske in TV postaje). Pravočasna najava občankam in občanom daje čas za razmislek, dialog, sprehode po kraju, pridobivanje ustreznih informacij in udeležbo na skupnostnih debatah o lokalnih potrebah. Prav tako daje ljudem vedeti, da se občina projekta loteva resno in da je projekt vreden njihovega zaupanja in časa. V proces obveščanja je priporočljivo vključiti tudi lokalna društva, mladinske, kulturne in druge skupnostne organizacije.

Za vzpodbujanje kakovostne razprave občina organizira javne predstavitve in posvete o konkretnih lokalnih potrebah in možnih rešitvah. Smiselno je organizirati vsaj eno javno razpravo na vsakem območju, bolje pa jih je seveda več. Na vsakem posvetu občina zagotovi prisotnost strokovnjakov, ki podrobno poznajo izvajanje participativnega proračuna, pomagajo pri oblikovanju predlogov ter nudijo informacije o oddaji predlogov in glasovanju.

Zbiranje predlogov

Nujno je treba določiti kriterije, način oddaje, zbiranja in objavljanja predlogov ter časovni okvir za oddajo predlogov. Participativni proračun mora biti dostopen in jassen vsem občanom in občankam. Na voljo morajo biti različne možnosti za oddajo predlogov, torej po spletu in klasični pošti, v vložišču občine in tajništvi mestnih četrti in krajevnih skupnosti. Za oddajo predlogov se v vseh oblikah uporabljajo enotni obrazci.

Podani predlogi morajo upoštevati naslednje kriterije:

- obrazec vsebuje samo en naveden predlog;
- predlog je omejen na geografsko/upravno območje, kjer se participativni proračun izvaja;
- izvedba je izključno v pristojnosti občine;
- predlog ne more biti v nasprotju z zakonodajo ali obstoječimi akti;

- predlog mora biti izvedljiv v predvidenem proračunskem obdobju;
- predlog ne more biti v nasprotju z obstoječim načrtom investicij;
- predlog ne more biti cenejši ali dražji od vnaprej določenega zneska.

Občina Renče-Vogrsko

Faza 2 PREGLED IN OVREDNOTENJE PREDLOGOV

Vse občanke in občani se zagotovo ne spoznajo na izvajanje projektov, realno ceno izvedbe ali zakonske okoliščine in zakonodajo. Zato je naloga občinskih strokovnih služb, da iz prispelih predlogov izluščijo in oblikujejo projektne predloge, ki bodo uvrščeni na glasovanje. Pri obdelavi prispelih predlogov je pomembno smiselno upoštevati voljo predlagateljev in iskati najustreznejše rešitve za doseganje ciljev predlagateljev. **Strokovne službe, ki preglejujejo predloge, projektov ne smejo izločati na podlagi lastnih želja!**

Projektne predloge se lahko izloči samo v naslednjih primerih:

- če predlagan projekt presega geografsko ali upravno območja izvajanja participativnega proračuna;
- če izvedba predlaganega projekta presega zakonske pristojnosti občine;
- če je projektni predlog v nasprotju z zakonodajo ali občinskimi akti;
- če se projektni predlog nanaša na časovno obdobje, ki je daljše od proračunskega obdobja, v katerem se izvaja posamezen cikel;
- če projekt ni izvedljiv v časovnem obdobju, na katerega se participativni proračun nanaša;
- če je predvideni strošek izvedbe projektnega predloga izven določenih finančnih okvirjev.

Združevanje predlogov

Pogosto se zgodi, da občani oddajo podobne predloge, zato je smiselno enake ali zelo podobne predloge združiti v en predlog in ga uvrstiti na glasovanje. Predloge se združuje tako, da se ohrani izvorni namen predlagateljev.

Vrednotenje projektov

Ena glavnih nalog strokovnih služb pri obdelavi projektnih predlogov je določanje cene in obsega projekta. Ker se vsi občani in občanke ne spoznajo na tehnično izvedbo ali ceno izvedbe posameznih projektov, je običajno, da podajo splošne projektne predloge. Takšni so, na primer, ureditev parkirišča pred šolo, postavitve paviljona v parku, prenova otroškega igrišča, naloga strokovnih služb pa je, da predlogom dodajo izvedbeno dimenzijo. V omenjenih primerih bi to pomenilo določiti vrsto parkirišča, število vozil, način signalizacij in podobno ter primerno finančno vrednost. Cena se določa stvarno, vendar je ni treba oblikovati na podlagi pridobljenih predračunov. Pri projektih, ki so bolj oblikovno ali lokacijsko nedoločeni (npr. otroško igrišče na neki primerni lokaciji v kraju), se cena določi približno, vendar tako, da se predvidi dovolj sredstev za zanesljivo izvedbo, tudi če se bosta šele naknadno določila točna oblika in strošek izvedbe. V ceno se vključijo predvideni stroški za izdelavo potrebne dokumentacije in morebitni najem zunanje izvajalca.

PRIMERI STROŠKOV

ZA LAŽJE FINANČNO VREDNOTENJE POBUD

V spodnji tabeli je nanizanih nekaj primerov višin stroškov za lažje finančno vrednotenje pobud. Opozarjamo, da gre za okvirne cene, ki so odvisne od količin, terena, projektov in drugih okoliščin, zato naj služijo samo za orientacijo.

Postavka	Višina stroška z DDV
Najem do 25 stojnic za dogodek (postavitve in pospravljanje)	260 €
Dobava in montaža koša za smeti	400 €
Dobava in montaža košev za pasje iztrebke	540 €
Dobava in montaža koša za ločeno zbiranje odpadkov	900 €
Asfaltacija (fino planiranje + asfalt) /m ²	31 €
Tlakovanje / m ²	120 €
Drenažni beton + kamen / m ²	300 €
Postavitev pokritega objekta / m ²	1.300 €
Postavitev športnega igrišča / m ²	150 €
Prehod za pešce (dokumentacija, luči, preureditev pločnika...)	11.000 €
Postavitev oglasne table (cca 1m x 1,5m)	600 €
Informacijska tabla – inox izvedba (2,4m x 1,35m)	3.000 €
Kanalizacija / m	210 €
Ureditev parkirnega mesta na javnem zemljišču / PM	2.250 €
Postavitev igrala – konjiček	420 €
Postavitev igrala – vrtiljak	800 €
Postavitev igrala – hiša s toboganom	2.400 €
Postavitev igrala – dvojna gugalnica	1.000 €
Postavitev kompleksnejše kompozicije igral	10.000 €
Postavitev fitness naprave (minimalno)	1.500 €
Dobava in montaža klopi	700 €
Dobava in montaža drevesa velikosti 3–5 m z gnojenjem	170 €
Tisk knjižice (naklada 200 izvodov)	1.400 €
Izvedba predavanja / h	300 €
Podlaga za otroško igrišče (prodec, guma) na m ²	36 – 45 €

Povratne informacije

Ker je za uspešno izvajanje participativnega proračuna izredno pomembno vzdrževanje zaupanja občanov in občanov, je treba postopek ovrednotenja in izločevanja izvajati transparentno. V primeru vrednotenja in določanja projektov za glasovanje, se transparentnost zagotovi tako, da občinske strokovne službe za vsak izločen predlog zapišejo kratko obrazložitev. Vse obrazložitve se objavijo na spletni strani pod posameznim predlogom.

Faza 3 GLASOVANJE O PREDLOGIH

Občanke in občani z glasovanjem odločijo, kateri predlogi investicijskih projektov bodo izvedeni. Seznam za glasovanje sestavljajo predlogi, ki ustrezajo vsem prej navedenim kriterijem. Glasovalni seznam se oblikuje v pregledno obliko, po možnosti na eno stran lista formata A4 s predvidenim prostorom za označbo, na enak način kot pri volilnih glasovnicah. **Glasovanje je smiselno nekoliko prilagoditi – tako da lahko vsak posameznik glasuje za več predlogov, za tri ali pet predlogov. S tem preprečimo, da bi bili izglasovani predlogi občanov tistih ulic ali območij, ki imajo več prebivalcev, saj se glasovi enakomerneje porazdelijo.**

Obveščanje občanov o glasovanju

Pred glasovanjem je treba prebivalce z volilno pravico obvestiti o možnosti glasovanja. Najbolj učinkovito sredstvo obveščanja je osebno naslovljena pošta, sestavljena iz enega lista formata A4 v pisemski ovojnici z grbom občine. Na eni strani lista naj bo vabilo h glasovanju in navodila za glasovanje, na drugi strani lista pa seznam projektov za glasovanje, navedenih v istem zaporedju in z isto zaporedno številko kot bodo navedeni na glasovalnem listku na glasovalnem mestu. Na tak način bodo občani lahko že doma označili, za katere projekte bodo glasovali, kar bo pospešilo in poenostavilo postopek glasovanja.

Izvedba glasovanja

Glasovanje se izvede na enak način, kot se izvedejo običajne volitve. Za izvedbo glasovanja se določi smiselno število glasovalnih mest z glasovalnimi kabinami in glasovalnimi skrinjami, v katere občani oddajo izpolnjene glasovnice. Na glasovalnem mestu osebje, lahko tudi prostovoljci, deli glasovnice. Med njim mora biti vsaj en predstavnik občine ali ožjega dela občine, ki bo nadzoroval potek glasovanja in tako zagotavljal, da ne bo prišlo do zlorab. Na glasovalnem mestu naj bo tudi seznam oseb, ki so upravičene glasovati na tem glasovalnem mestu. Občan se ob prihodu na glasovalno mesto identificira z osebnim dokumentom, osebje občana poišče na glasovalnem seznamu in označi njegovo udeležbo. Nato občan prejme glasovnico in se umakne v glasovalno kabino, kjer anonimno izpolni glasovnico. Občan lahko pri izpolnjevanju glasovnice označi od enega do tri ali pet projektnih predlogov, nato pa glasovnico odda v glasovalno skrinjico. Glasovalno mesto naj bo odprto enak čas kot na običajnih volitvah, saj so občani tega načina že navajeni.

Glasovanje pa se lahko poleg fizične oblike izvede tudi digitalno, prek za to namenjene spletne strani. Pri spletnem glasovanju imajo volivci na spletni strani seznam vseh predlogov, nato pa na enak način, kot pri fizičnem glasovanju, oddajo svoje glasove za izbrane predloge.

Glasovnica za PP, Občina Šentilj

KS ŠENTILJ

1. ureditev dostopa, pešpoti do Plaškega stolpa s smeri Kresnica (pri Repolusku; ograja in stopnice) ter trim steze pod Brlogo / 20.000,00
2. sanacije Kratke ulice v Šentilju / 40.000,00
3. ureditev prostora na pokopališču za posip pepela / 20.000,00
4. ureditev ceste Cirknica 1-3 (ob stanovanjskih hišah pod Brlogo) 50.000,00
5. povečanje parkirišča pri pokopališču (projekt) 7 10.000,00
6. dodatna sredstva za gramoziranje / 10.000,00
7. dodatna sredstva za ureditev lastništva cest na območju KS / 10.000,00
8. postavitev dodatnih košev za odpadke in klopi / 5.000,00+5.000,00

GLASOVNICA
participativni proračun

(ime, priimek), iz KS _____

glasujem za predlog številka _____

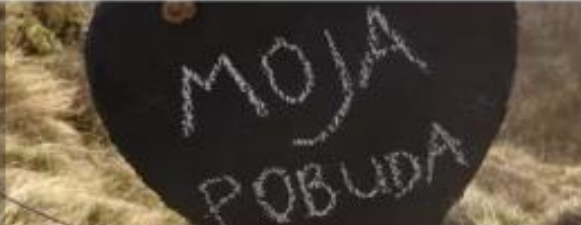
Izid glasovanja

Glasovi za projekte se štejejo tako, da vsak na veljavni glasovnici označen projekt

prejme en glas. Število glasov, ki jih prejme posamezni projektni predlog, se vodi na posebnih, za to pripravljenih listih.

Nastane seznam projektov glede na število glasov, ki so jih prejeli, in sicer od projektnega predloga z največ glasovi do projektnega predloga z najmanj glasovi. Tako oblikovan prednostni seznam bo služil kot podlaga za umestitev projektov v naslednji občinski proračun. Ta seznam je treba javno objaviti, da bodo tudi občani točno vedeli, kakšen je bil izid glasovanja.

Spletna stran Moja pobuda – participativni proračun Ajdovščina

Moja pobuda	Moja pobuda Obvestila
Kaj je Moja pobuda	Obvestila
Oblikuj pobudo na delavnici	Uradni rezultati glasovanja
Oddaj pobudo	datum: 17.06.2018
Glasuj	kategorija: Moja pobuda 2018
Območje 1: Ajdovščina - mesto	Objavljamo uradne rezultate glasovanja v okviru projekta Moja pobuda. Rezultati so postali uradni v ponedeljek, 2. julija 2018, po seji Komisije za vloge in pobude občanov. Sprememba glede na 2. neuradne rezultate je na Območju 2.
Območje 2: Gora	Območje 1: Ajdovščina – mesto
Območje 3: Vipavski griči	Izglašovane pobude:
Območje 4: Dolina - vzhod	1. mesto: Ovežitev šturskega parka (št. 8, 15.000 €): 191 točk
Območje 5: Dolina - center	2. mesto: Postavitve letnega paviljona v mestnem parku v Šturjah (št. 5, 15.000 €): 163 točk
Območje 6: Dolina - zahod	3. mesto: Otroško igrišče Grivče z odkupom zemljišča (št. 3, 15.000 €): 125 točk
Skupina: Mladi	4. mesto: Kamniti pitnik (št. 2, 5.800 €): 111 točk
	Skupna vrednost izglasovanih pobud: 50.800 €.

Prikaz porabe sredstev za projekte participativnega proračuna, izglasovane in umeščene na prioriteto lestvico.

Faza 4

UMESTITEV PROJEKTOV V OBČINSKI PRORAČUN IN NJIHOVA IZVEDBA

Izglasovane projekte se izvede v okviru predvidenih proračunskih sredstev. Če je bilo za neko mestno četrt, na primer, na voljo 100.000 evrov, se v proračun umesti izglasovane projekte do porabe teh sredstev: najprej se v proračun umesti predlog z največ glasovi, potem drugega in tako naprej, dokler ni dosežena meja 100.000 evrov. V primeru, da je največ glasov dobilo pet predlogov, katerih skupna vrednost je 95.000 evrov, šesti predlog pa je vreden 28.000 evrov, se šestega predloga ne izvede, saj bi se preseglo mejo 100.000 evrov. Da pa sredstva ne bi ostala neporabljena, se na glasovalnem seznamu poišče prvi naslednji predlog, ki je vreden pet tisoč evrov ali manj.

Izglasovane projekte se v proračun umesti na enak način kot tudi vse ostale občinske projekte. Priporočljivo jih je umestiti znotraj primernih uradov ali služb, odgovornih za izvedbo projektnih predlogov. Kljub temu da bodo zneski za posamezen projekt del večjih postavk in ne bodo posebej razvidni iz finančnih tabel, naj se v besedilnem delu proračuna jasno izpostavi projekte participativnega proračuna in navede proračunsko postavko ter odgovorni urad ali službo. Jasne in transparentne navedbe krepijo zaupanje občanov in občanov.

Za pridobitev in ohranitev zaupanja občanov in občanov je zelo pomembno zagotoviti izvedbo projektov, četudi bi se strokovne službe zmotile pri oceni stroškov ali če bi bila izvedba otežena zaradi drugih okoliščin.

Občanke in občani so hitro razočarani ob prelomljenih obljubah in tega zlepa ne pozabijo!

Izvedba projektov

Projektni predlogi se po sprejemu proračuna izvajajo kot vsi drugi proračunski projekti, torej z izdelavo dokumentacije, pridobitvami soglasij, morebitnimi javnimi naročili in podobno. Občinski uradi jasno opredeljene projekte (npr. preplastitev pločnika), izvedejo samostojno. Za projekte, ki so bili v fazi strokovne obdelave le okvirno določeni, pa je treba izvesti morebitne dodatne postopke, npr. najem arhitekta, oblikovalca ali katerega drugega strokovnjaka. Pri določenih projektih, katerih izvedba zahteva osebno poznavanje terena ali družbene

situacije na terenu (npr. kje je najbolje umestiti otroška igrišča, za koliko otrok in katere starosti), se posvetuje z organi na terenu in občani, ki so predlog podali ali pa jih ta tematika zanima.

Participativni proračun / Občina Hrpelje-Kozina

PREDLAGAJ 24. januar - 21. februar	GLASUJ 27. februar - 06. marec	SPREMLJAJ 23. oktober - 23. november
--	--	--

Spremljaj

Spremljaj izvedbo izglasovanih projektov participativnega proračuna na tem spletnem mestu.

Glasovanje je zdaj zaključeno, že so znani zmagovalni projekti. V projektu Participativni proračun Občine Hrpelje-Kozina je bilo izglasovanih 14 predlogov, ki bodo izvedeni v letu 2019 ali 2020. Za izvajanje izglasovanih projektov je odgovorna občina. V tej fazi cikla participativnega proračuna bomo skrbeli za ažurno obveščanje o napredovanju projektov.

Izglasovani predlogi (14)

KATEGORIJE

Šport

21. 03. 2019 • Občina

Na roketnem igrišču v Gradšču bi si želeli imeti tudi dva koša in narisano igrišče...

3000 €

 Izveden

Šmučarski teden za 7. razrede OŠ DBB Hrpelje

21. 03. 2019 • Občina

S podporo projektu Šmučarski teden v 7. razredu bi učencem OŠ omogočili brezplačno...

15000 €

Peskovnik na igrišču OŠ DBB Hrpelje

21. 03. 2019 • Občina

Otroci se zelo radi igrajo v peskovniku. Igranje jih sprošča in jim spodbuja...

2000 €

Spletna stran PP Občine Hrpelje-Kozina

33

Za čim bolj uspešno izvajanje participativnega proračuna je nujno opraviti evalvacijo vsakega preteklega cikla. Na ta način se zagotovi dolgoživost procesa in viša interes ter udeležba občank ter občanov. Koristen je posvet z najaktivnejšimi krajan ali pa odprt posvet, na katerem lahko vsi zainteresirani podajo pripombe, pomisleke ali predloge za boljše izvajanje. Vendar ne gre pozabiti – **središče participativnega proračuna so občanke in občani**. Vse udeleženke in udeleženci bodo z izvajanjem participativnega proračuna pridobivali znanja in kompetence, povečalo pa se bo tudi zanimanje za sodelovanje pri sprejemanju odločitev v občini ter občutek za skupnost in pripadnost skupnosti.

Občina si lahko zastavi tudi specifične cilje, ki jih želi doseči. Kazalniki ciljev so lahko različni, od čim večje udeležbe pri podajanju predlogov ali glasovanju, čim bolj dodelani predlogi, do reprezentativne vključenosti vseh slojev prebivalstva ali pa kaj tretjega. Pomembno je, da se nastavijo jasni kazalniki za merjenje uspešnosti doseganja ciljev.

SPLETNA APLIKACIJA ZA ZBIRANJE PREDLOGOV IN IZVEDBO GLASOVANJA

Mestom in občinam je za izvedbo participativnega proračuna na voljo odprtokodna in brezplačna spletna aplikacija Consul, ki so jo razvili v razvili za potrebe občine Madrid, zdaj pa jo uporablja že več kot 100 mest v 33 državah in je na voljo tudi slovenskim občinam.²⁴ V Sloveniji so jo pri izvedbi participativnega proračuna uporabili v občinah Koper, Kranjska Gora ter Hrpelje-Kozina.

Participativni proračun / Občina Hrpelje-Kozina

PREDLAGAJ
24. januar - 21. februar

GLASUJ
27. februar - 06. marec

SPREMLJAJ
23. oktober - 23. november

Glasuj

Med 27. februarjem in 6. marcem boš lahko neposredno soddločal/-a o porabi 120 000 € proračunskih sredstev občine.

Glasoval/-a boš lahko za oddane predloge, ki so izvedljivi, zakoniti, v občinski pristojnosti in ne presegajo proračunskih okvirjev. Glasuje lahko vsakdo s stalnim ali začasnim prebivališčem v občini Hrpelje-Kozina, star/-a vsaj 14 let. Vsakdo lahko glasuje samo enkrat. Poleg spletnega je možno tudi glasovanje na papirju, in sicer v prostorih občine na Reški cesti 14 v Kozini.

Moj proračun

120.000 €

Dodelili/-a si 9000 €

Peskovnik na igrišču OŠ DBB Hrpelje

21. 02. 2019 • Cela občina

Otroci se zelo radi igrajo v peskovniku. Igranje jih sprošča in jim spodbuja...

2000 €

233 glasov

Smučarski teden za 7. razrede OŠ DBB Hrpelje

21. 02. 2019 • Cela občina

S podporo projektu Smučarski teden v 7. razredu bi učencem OŠ omogočili brezplačno...

15000 €

200 glasov

Šport

21. 02. 2019 • Cela občina

Na rokometnem igrišču v Gradišču bi si želeli imeti tudi dva koša in narisano igrišče...

3000 €

200 glasov

Spletna konzola za predloge in glasovanje v okviru PP, občina Hrpelje-Kozina

²⁴ <https://danesjenovdan.si/orodja>; <http://consulproject.org/en/>

**povej
na GLAS**

ZA
VSE
NAS

Participativni proračun
Mestne občine
Nova Gorica

PARTICIPATIVNI PRORAČUN

V Občini Ajdovščina bo dober odstotek občinskih proračunov
v letih 2019 in 2020 namenjen projektom, ki po vašem
mnenju izboljšujejo kakovost življenja v občini.

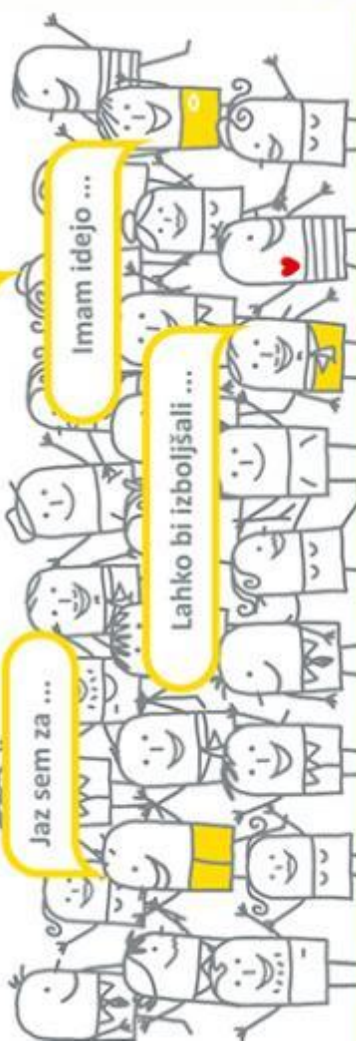
Predloge za projekte boste oblikovali občanke in občani.
Skladnost projektov s cilji in zmožnostmi občine bo
preučila komisija za vloge in pobude občanov, dokončni
projektni predlogi pa bodo dali na glasovanje.

**Moja
pobuda**

**PARTICIPATIVNI PRORAČUN
V OBČINI AJDOVŠČINA
2019-2020**

DELAVNICA Participativni proračun Mestne občine Nova Gorica

Povej na glas!

**PARTICIPATIVNI PRORAČUN
OBČINE SLOVENSKE KONJICE**

**PREDLAGAM
ODLOČAM** **PROPONGO
DECIDO**

Participativni proračun
Mestne občine Koper
za leto 2020

Bilancio partecipativo
del Comune città di Capodistria
per l'anno 2020

Kako sodelujem?
Come posso partecipare?

**1 Udeleži se delavnic
Partecipa ai workshop**

**2 Predlagaj
Proponi**

**3 Odločaj
Decidi**

Izbrani projekti bodo vključeni v proračun Mestne občine
Koper in se bodo izvajali v letu 2020.

I progetti selezionati verranno inclusi nel bilancio del
Comune città di Capodistria e verranno realizzati nel 2020.

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

Participativni proračun v Občini Ajdovščina

Občina Ajdovščina je participativni proračun poimenovan Moja pobuda, na predlog župana Tadeja Beočanina, začela izvajati v letu 2016. Trenutno se zaključuje drugi cikel izvajanja.

Občina Ajdovščina šteje okoli 19.000 prebivalcev, v letu 2019 pa je njen proračun znašal skoraj 26 milijonov evrov. Čeprav izvajanje participativnega proračuna določa 48.a člen Zakona o lokalni samoupravi, so **izvajanje vpisali v občinski statut**. Ta določa, da *»se del sredstev proračuna nameni financiranju projektov, ki jih neposredno predlagajo in izberejo občani«*, prav tako pa je v statutu opredeljen delež proračuna namenjen odločanju občanov in sicer v višini med **0,5 in 1** odstotkom celotnega proračuna.

Za potrebe izvajanje participativnega proračuna je občinska uprava občino z 25 krajevnimi skupnostmi razdelila na šest območij, prebivalci posameznega območja pa so odločali o porabi sredstev v višini 60.000 evrov. Dodaten del proračuna je bil namenjen še mladim med 15. in 29. letom starosti, ki so odločali o dodatnih 60.000 evrih. Skupna višina sredstev, o katerih so odločali občani, je tako znašala 420.000 evrov. Vsak občan ali skupina občanov je lahko predlagala projekt, vreden največ 25.000 evrov. Vsak predlog je moral izpolnjevati določena merila in sicer, da:

- prispeva k uresničevanju javnega interesa na območju občine Ajdovščina;
- prispeva k namenom poziva za projektne predloge - spodbujanje aktivne participacije in vključenosti občanov, dvig kakovosti bivanja v lokalnem okolju in gradnja skupnosti;
- je takšne narave, da bo njegova izvajalka lahko Občina Ajdovščina in da ga je mogoče izpeljati v okviru občinskih zmogljivosti;
- je skladen z vsaj eno od naslednjih nalog občine:
 - 1) omogočanje pogojev za gospodarski razvoj občine tako, da v okviru svojih pristojnosti občina opravlja naloge, s katerimi ureja področje gostinstva, turizma in kmetijstva, pri čemer daje poudarek ekološkemu načinu pridelave hrane in razvijanju ekološkega turizma;
 - 2) ustvarjanje pogojev za izobraževanje odraslih, pospeševanje raziskovalne, kulturne, mladinske in društvene dejavnosti ter razvoj športa in rekreacije;
 - 3) skrb za varstvo zraka, tal, vodnih virov, virov pitne vode, za zbiranje in odlaganje odpadkov ter opravljanje drugih dejavnosti varstva okolja;
 - 4) izgradnja, upravljanje in vzdrževanje igrišč za šport in rekreacijo ter otroških igrišč, parkov, trgov in drugih javnih površin;
- bo izveden na območju občine;
- v preteklosti še ni bil (so)sofinanciran iz proračuna Občine Ajdovščina;
- ni uvrščen v načrt občinskih vlaganj po krajevnih skupnostih in ne ustreza pogojem za nepovratna finančna sredstva, ki jih predlagatelji lahko pridobijo iz javnih razpisov Občine Ajdovščina;
- je finančno ovrednoten med 5.000 in 15.000 evri za predloge, ki so pretežno omejeni na posamezne krajevne skupnosti, ali med 5.000 in 25.000 evri za predloge, ki v večjem delu presegajo meje posamezne krajevne skupnosti znotraj enega območja;
- je umeščen v enega od šestih območij občine, opredeljenih za potrebe projekta participativni proračun ali v skupino Mladi, v kateri se projektni predlogi lahko nanašajo na območje celotne občine.

Prav tako predlogov niso mogla oddajati društva in druge organizacije, ki že prejemajo občinska namenska razpisna sredstva.

V času zbiranja predlogov je občina po posameznih krajevnih skupnostih izvedla delavnice za občane, kjer je predstavila participativni proračun in možnosti oblikovanja osnutkov predlogov. Občina je za oddajo predlogov pripravila namenske obrazce, ki so jih lahko občani izpolnili in oddali kar na spletu, prav tako pa so jih lahko natisnili in izpolnili ročno ter jih poslali po pošti ali oddali v vložišču občine ali na sedežih krajevnih skupnosti. Vabilo na delavnice so posamezna gospodinjstva prejela po pošti. V prvem ciklu izvajanja je zbiranje predlogov potekalo od konca aprila do konca maja, glasovanje pa je bilo izvedeno v drugi polovici junija. Občina je vabilo na glasovanje poslala občankam in občanom po pošti. Pred glasovanjem je komisija, sestavljena iz predstavnikov občinskih strokovnih služb, pregledala in ovrednotila posamezne predloge in izločila tiste, ki se niso skladali z dogovorjenimi merili. V prvem ciklu je bilo na glasovanje uvrščenih 49 pobud, izglasovanih je bilo 31, v skupni znesku 340.140 evrov. V drugem ciklu je bilo za glasovanje primernih že 56 predlogov projektov.

Glasovalno pravico so imeli občani in občanke s stalnim bivališčem v občini Ajdovščina, starejši od 15 let. Glasovanje je potekalo na šestih območjih za projektne predloge, ki so bili umeščeni v posamezno območje. **Po razglasitvi izida glasovanja je občinski svet na predlog župana v proračun umestil predloge glede na prejeto število glasov in do porabe predvidenih sredstev.** Glasovanja se je udeležilo nekaj več kot 20 odstotkov občanov in občanov.

Primeri izglasovanih in izvedenih projektov

- Postavitev letnega paviljona mestnem parku v vrednosti 15.000 evrov.
- Ureditev otroškega igrišča v središču Ajdovščine in odkup zemljišča v vrednosti 15.000 evrov.
- Postavitev informacijskih tabel v naselju Podkraj v višini 7000 evrov.
- Revitalizacija arheološkega parka Ad Pirum v višini 15.000 evrov.
- Sanacija vodnjaka in ureditev okolice vodotoka v naselju Brje v višini 13.500 evrov.
- Ureditev družinske kolesarske poti na območju Dolina v višini 25.000 evrov.
- Celovita prenova skate parka v naselju Pale v višini 15.000 evrov.
- Ureditev mladinskega kluba v nekdanjih prostorih osnovne šole v naselju Budanje v višini 15.000 evrov.

AJDOVŠČINA	2016	2018
Finančni okvir	360.000 €	420.000 €
Izglasovanih predlogov	31	25
Izvedenih projektov	31	25
Udeležba občanov	12 %	20 %

Moja pobuda

Kaj je Moja pobuda

Oblikuj pobudo na delavnici

Oddaj pobudo

Glasuj

Območje 1: Ajdovščina - mesto

Območje 2: Gora

Območje 3: Vipavski griči

Območje 4: Dolina - vzhod

Območje 5: Dolina - center

Območje 6: Dolina - zahod

Skupina: Mladi

Doslej uresničene pobude

Obvestila

Arhiv: Moja pobuda 2017-2018

Moja pobuda - participativni proračun v Občini Ajdovščina

"Moja pobuda" je projekt uresničevanja participativnega proračuna v Občini Ajdovščina.

Posamezni občan ali skupina občanov lahko na posebnem [obrazcu](#) predlaga projekt v vrednosti največ 25.000 €. Komisija za vloge in pobude občanov bo pobude preučila in tiste, ki ustrezajo [merilom](#), podala na [glasovanje](#).

Izglasovani projekti se bodo uresničili v letih 2019 in 2020.

V aprilu po različnih krajevnih skupnostih potekajo [delavnice](#), na katerih je predstavljen participativni proračun, merila za izbor pobud, možno pa je tudi oblikovati osnutke pobud. Vabljeni!

Za potrebe projekta so krajeve skupnosti razdeljene na področja na način, ki v največji možni meri zagotavlja skladen razvoj vseh delov občine in enakomerno porazdelitev sredstev.

OBČANI PONOVRNO
ODLOČAMO

Tadej Beočanin, župan

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Občina Ajdovščina je s participativnim proračunom orala leđino v Sloveniji. Nadeli pa smo mu bolj prijazno ime – Moja pobuda. Izkazalo se je, da imate občani veliko zanimivih idej in mnoge smo s skupnimi močmi že pospremili v življenje.

Vabim vas, da izkoristite novo priložnost, se povežete z drugimi krajani, oblikujete dobre projekte in poskrbite za podporo tem projektom. Sami najbolje veste, kaj je za vaš kraj najbolj primerno in potrebno ter kako ga narediti še bolj prijaznega za življenje.

Vabljeni k sooblikovanju proračunov občine za leti 2019 in 2020!

Tadej Beočanin

Obvestila

17. junij 2018
Uradni rezultati glasovanja

Objavljamo uradne rezultate glasovanja v okviru projekta Moja pobuda. Rezultati so postali uradni v ponedeljek, 2. julija 2018, po seji Komisije za vloge in pobude občanov. Sprememba glede na 2. neuradne rezultate je na Območju 2.

[prebrati več >](#)

Sobota 9. junij 2018
Na glasovanje se je uvrstilo 56 pobud

Največ, kar 12, na območju Dolina - zahod, najmanj, pet, pa na območju Dolina - vzhod.

[prebrati več >](#)

Torek 22. maj 2018
Spominska soba Matije Vertovca (video)

[prebrati več >](#)

Sobota 12. maj 2018
Pobude iz preteklega kroga: Sončne stene svetega Pavla

Pobuda Učna pot svetega Pavla je bila sprejeta v prvem krogu projekta Moja pobuda in je do danes že realizirana. Pot se nahaja nad Vrtovinom, po njej pa se lahko sprehodite sami in si ogledate, kako izgleda.

[prebrati več >](#)

Sreda 9. maj 2018
Do razpisnega roka je na naslov občine prispelo 74 pobud

Največ pobud je bilo oddanih za območje 3 – Vipavski griči (KS Šmarje, Planina, Gaberje, Brje in

Participativni proračun v Mestni občini Koper

V Mestni občini Koper (MOK) so prvi cikel participativnega proračuna začeli izvajati v letu 2019, izglasovani predlogi pa so bili umeščeni v občinski proračun za leto 2020. MOK ima približno 47.000 prebivalcev, občinski proračun v letu 2019 pa je znašal nekaj manj kot 60 milijonov evrov. **Občanke in občani so lahko odločali o porabi 480.000 evrov oz. 0,8 % proračuna.** Občani so pripravili kar 147 ustreznih predlogov projektov, ki so bili uvrščeni na glasovanje, za izvedbo pa jih je bilo izglasovanih 36 v skupni vrednosti 472.753 evrov.²⁵

Tudi MOK je bila za potrebe izvedbe participativnega proračuna razdeljena na šest enakomernih območij, prebivalci vsakega območja pa so lahko odločali o enakomernem deležu prej omenjenih 480.000 evrov. Pred začetkom glasovanja so bile po posameznih krajevnih skupnostih izvedene delavnice za občane, na katerih jim je bil predstavljen koncept participativnega proračuna, občani pa so nato lahko skupaj razmišljali o ustreznih projektih, ki bi jih bilo dobro predlagati za dvig kakovosti bivanja v lokalnem okolju.

Glasovanje je med 21. in 26. oktobrom 2019 potekalo s pomočjo spletne aplikacije, na sedežih krajevnih skupnosti ali v prostorih Mestne občine Koper, glasovali pa so lahko vsi v občini stalno prebivajoči občani in občanke, starejši od 15 let. 36 izglasovanih projektov je bilo na predlog župana in s potrditvijo mestnega sveta umeščenih v proračun Mestne občine Koper za leto 2020.

Vsak predlog občanov je moral ustrezati vnaprej dogovorjenim merilom, in sicer, da:

- prispeva k uresničevanju javnega interesa in se izvaja na območju Mestne občine Koper;
- prispeva k namenom poziva — spodbuja aktivno participacijo in vključenost občanov, dviga kakovost bivanja v lokalnem okolju, gradi skupnostni pristop in je namenjen splošni javni uporabi;
- je takšne narave, da ga bo Mestna občina Koper lahko izpeljala v okviru občinskih zmogljivosti in zakonskih pristojnosti;
- ni uvrščen v proračun oz. načrt razvojnih programov občinskih vlaganj po krajevnih skupnostih in ne ustreza pogojem za nepovratna finančna sredstva, ki jih predlagatelji lahko pridobijo iz javnih razpisov Mestne občine Koper;
- je skladen z zakonodajo in veljavnimi občinskimi akti;
- v preteklih petih letih ni bil financiran/sofinanciran iz proračuna Mestne občine Koper;
- je finančno ovrednoten med 5.000 in 20.000 evri z vključenim DDV-jem;
- je realno izvedljiv v proračunskem letu 2020;
- je umeščen v enega od šestih območij občine, opredeljenih za participativni proračun.

Občina je za oddajo predlogov pripravila posebne obrazce, ki jih je bilo mogoče izpolniti ročno ali na spletu, oddati pa jih je bilo možno po pošti, v vložišču občine ali elektronsko na spletu; glasovanja se je udeležilo približno 2000 občanov in občank.

VETRNE HARFE V KOPRU

NETKA KČUČ 25. 09. 2019 Območje 1

Iskanja 1: Vetrne harmonike harfe.jpg

Zakaj ta predlog? Katere teme, težava oz. izziv projekta predlog naslavlja?

Vetrne harfe v Kopru nebi bile samo posebna umetniška obogatitev prostora ter nežen preplet zvokov, vetra, morja in veselja za mladoletne – postale bi tudi zunanji simbol dolgoletne tradicije poučevanja in prisotnosti harf v našem mestu.

Kaj konkretno predlagate? Kaj je bistvo vašega predloga? Kaj se bo zgodilo?

Predlagam postavitev vetrne harfe na Semedelski promenadi in v mestnem parku in sicer:

- varianta A je postavitev štirih lesenih harf,

- varianta B pa postavitev 4 metre visoke vrtljive kovinske harfe v obliki jadrnice.

- Predlog o vetrnih harfah na Semedelski promenadi in v koprskem mestnem parku

Primer izglasovanih projektov

- Popravilo mrliške kapelice v naselju Pomjan in ureditev dostopa do nje z mrliškim avtom v višini 20.000 evrov.
- Ureditev parkirišča ob Športnem parku Dekani v višini 20.000 evrov.
- Nadaljnja zasaditev drevoreda na Kvedrovi ulici v višini 5.000 evrov.
- Ureditev pločnika do vrtca Škofije v višini 20.000 evrov.
- Odtis prihodnosti – zasaditev novih dreves na zemljiščih vrtcev in šol v višini 10.000 evrov.
- Postavitev avtobusne čakalnice v naselju Čezarje v višini 5.000 evrov.
- Postavitev otroških igralskih igral v naselju Črnotiče v višini 10.000 evrov.
- Ureditev sprehajalne poti Parenzana na relaciji Škofije–Bertoki v višini 20.000 evrov.

Participativni proračun v občini Komen

Komen je občina s približno 3500 prebivalci, leta 2019 pa je občinski proračun znašal skoraj 6 milijonov evrov. V drugem ciklu participativnega proračuna, proračunskih letih 2020 in 2021, bodo občani s pomočjo instrumenta participativnega proračuna lahko odločali o skupaj 120.000 evrih oz. 1 % proračuna. Še dodatnih 10.000 evrov pa bo na voljo za mladinske projekte.

Tudi v Komnu so, podobno kot v Ajdovščini in Kopru, občino razdelili na enakomerna območja, občani vsakega območja pa so odločali o porabi sorazmernega dela proračuna. Občani so projektne predloge zapisali na za to namenjen obrazec, ki so ga lahko oddali elektronsko, poslali po navadni pošti ali pa osebno oddali v sprejemni pisarni Občine Komen.

Vsi projektni predlogi so morali upoštevati naslednje pogoje:

- izvedba mora biti v pristojnosti Občine Komen;
- projekt bo izveden na območju Občine Komen;
- projekt ne sme biti v nasprotju z zakonodajo ali občinskimi odloki Občine Komen;
- projekt je finančno ovrednoten v višini med 2.000 in 6.000 evri;
- projekt prispeva k skrbi za varstvo okolja (npr. zraka, tal, vodnih virov, virov pitne vode; omogoča primerno odlaganje odpadkov – koši za smeti);
- projekt ustvarja pogoje za gospodarski razvoj občine;
- projekt ustvarja pogoje za pospeševanje kulturne dejavnosti;
- projekt ustvarja pogoje za razvoj športa in rekreacije: posodobitve obstoječih igrišč za šport in rekreacijo ter otroških igrišč;
- projekt prispeva k urejenosti vasi in naselij: izgradnja in urejanje trgov, zelenic, parkov in vaških zidov ter drugih javnih površin.

V prvem ciklu participativnega proračuna je bilo na glasovanje uvrščenih več kot 60 projektov. Za vsak zavrnjen projekt, ki ni bil uvrščen na glasovanje, je bila napisana kratka obrazložitev razlogov za zavrnitev.

Glasovanje o predlogih je potekalo na zboru vaščanov po posameznih vaških skupnostih, udeležili pa so se ga lahko občani s stalnim prebivališčem v občini in stari vsaj 15 let. Vsak občan je lahko glasoval za 1 predlog na območju prebivanja. Občani Komna so se še posebej množično udeležili glasovanja, v nekaterih vaških skupnostih je bila udeležba več kot 80 %.

Primeri izglasovanih projektov

- Ureditev vaškega jedra v naselju Brje.
- Sanacija športnega igrišča v naselju Sveto.
- Ureditev parkirišča v naselju Gorjansko.
- Postavitev avtobusnega postajališča za šolarje v naselju Lukovec.
- Ureditev travnatega igrišča v naselju Hruševica.
- Ureditev zidu okrog pokopališča v naselju Tomačevica.
- Sanacija vaškega vodnjaka v naselju Lukovec.
- Obnova sanitarnih prostorov v športnem parku Gorjansko.
- Ureditev fontane v naselju Gornja Branica.

**Izjava župana
Ajdoščine
Tadeja
Beočanina
o pomenu
participativnega
proračuna za
občino**

Izvedba Moje pobude, kot smo poimenovali participativni proračun v Občini Ajdovščina, prispeva k uresničevanju javnega interesa in spodbuja aktivno participacijo in vključenost občanov, dvig kakovosti bivanja v lokalnem okolju in gradnjo skupnosti. S tem, da smo občankam in občanom omogočili, da lahko neposredno predlagajo svoje predloge, smo jim podali možnost odločanja, da lahko svoje ideje posredujejo v projektu, ki jih skozi ustaljene postopke odločanja ne morejo ustrezno izraziti in uveljaviti. Občani pa s tem nimajo zgolj možnosti predlagati svojih idej, temveč so prav oni tisti, ki iz nabora pobud izberejo predloge, ki jih bo občina uresničila. Prav vpetost posameznikov v projekt od same zasnove do izvedbe je ključnega pomena – po eni strani so občani pripravljeni vložiti svoj čas, da pomagajo pri uresnitvi konkretnega predloga, po drugi strani pa lahko tako tudi sami vidijo, kje vse lahko nastanejo zapleti in kako jih občina rešuje.

Projekt participativnega proračuna se je z vidika ustvarjanja skupnosti in uvajanja demokratičnih praks izkazal za zelo uspešnega. Ljudje so ga z veseljem sprejeli, kar je še posebej pomenljivo je to, da se udeležba občanov na glasovanjih o projektih krepi. Če se zaupa v skupni cilj in ljudje vidijo učinke, je vse mogoče. Kar kaže tudi na to, da so se ljudje pripravljeni angažirati, če imajo možnost soodločanja in če je njihovo mnenje stoodstotno spoštovano. Prav lokalna raven je tista, ki je ljudem najbližja, in jim omogoča, da so postopki hitrejši, učinkovitejši in bolj demokratični.

Z uvedbo participativnega proračuna se je med občani povečalo zaupanje v demokracijo, posledično smo imeli leta 2018 še bolj motivirane in aktivne prebivalce, ki so predlagali veliko zanimivih idej ter predlogov in sodelovali pri njihovi izvedbi. Namen projekta je tudi v tem, da spodbuja aktivno participacijo mladih, zato so v drugem krogu mladi dobili možnost, da predlagajo projekte, ki se nanašajo zgolj na mlade in bili pri tem nadvse uspešni. Izvedba Moje pobude je tudi bistveno dvignila nivo zaupanja med občani in občino.

Uresničeno: z otroškimi igrali zapolnjen prazen prostor pred Dvorano Edmunda Čibeja v Lokavcu, Občina Ajdovščina

**Izjava
podžupanje
Komna
Alenke Tavčar
o pomenu
participativnega
proračuna za
občino**

Glede na izkušnje, ki smo si jih nabrali pri pripravi prvega participativnega proračuna v letih 2017 in 2018 smo tokrat postopek za izbor projektov še bolj približali potrebam občanov. Omogočena je bila možnost, da prav vsaka vaška skupnost dobi svoj projekt, ter en dodaten skupen mladinski projekt, kar se je na koncu izkazalo za zelo uspešno. Menim, da je bil tokratni način našim občanom in občankam zelo pozitivno zastavljen, saj smo dobili veliko dobrih projektnih predlogov.

Veliko je bilo medsebojnega sodelovanja in posvetovanja med vaščani in predsedniki vaških skupnosti, saj so projekti zelo premišljeno izbrani. V večini primerov smo imeli en projekt na vsako vaško skupnost, le v dveh vaških skupnostih je bilo potrebno izvesti glasovanje.

Veseli smo, da smo se uspeli občanom toliko približati, da so začutili, da ima občina posluh za njihove želje ter da jim ni vseeno, kako porabiti proračunska sredstva.

In po mojem mnenju je ravno to skupno sodelovanje in uresničevanje potreb in ciljev nujna povezovalna nit med občino in občani..

Glasovanje na KS Nova Gorica, MO Nova gorica, november 2017 (foto: Radio Koper/Jaka Fabjan)

SEZNAM OBČIN IZVAJALK PARTICIPATIVNEGA PRORAČUNA

(stanje februar 2020, vir spletne strani občin)

	Občina	Sredstva v evrih (eno leto)	Proračunsko leto	Leto uvedbe
1.	Sevnica	70.000	2020	
2.	Hrpelje Kozina	120.000	2019	2018
3.	Renče Vogrsko	54.800	2019	2018
4.	Slovenske Konjice	100.000	2020, 2021, 2022	2019
5.	Nova Gorica	250.000	2018	2017
6.	Šentilj	240.000	2019, 2020	2019
7.	Krško	140.000	2020	2019
8.	Ajdovščina	210.000	2019, 2020	2016
9.	Brežice	100.000	2020, 2021	2019
10.	Bohinj	65.000	2020	2019
11.	Laško	90.000	2020, 2021	
12.	Komen	120.000	2020, 2021	2016
13.	Domžale	?	2020, 2021	2019
14.	Logatec	50.000	2018	2017
15.	Dol pri Ljubljani	120.000	2020	2019
16.	Hrastnik (ena KS)	6.000	2020	2019
17.	Sevnica	52.000	2020	2019
18.	Dravograd	100.000	2020	2019
19.	Postojna	100.000	2020, 2021	2019
20.	Škofja Loka	495.000 (za dve leti)	2020, 2021	
21.	Izola	80.000	2020	2019
V PRIPRAVI (stanje februar 2020)				
1.	Ptuj	100.000	2021	2021
2.	Jesenice	Ni znano	2021	2020
MLADINSKI PARTICIPATIVNI PRORAČUN				
1.	Kranjska Gora (mladinski participativni proračun)	10.000	2019	2018
2.	Maribor (mladinski proračun)			
3.	Komen (mladinski PP)	10.000	2020, 2021	

Seznam zmagovitih kandidatov na volitvah 2018, ki so obljubili uvedbo participativnega proračuna je objavljen na spletni strani Danes je nov dan: »Dobili smo **275** zaobljub, od tega je **57** kandidatov in kandidatk, ki so obljubili uvedbo participativnega proračuna, zmagalo na volitvah.«

dan.esjenovdan.si/participativni-proracun/maribor

PREVERI, ALI JE
TVOJ/-A
ŽUPAN/-JA
OBLJUBIL/-A
PARTICIPATIVNI
PRORAČUN!

Vpiši ime svoje občine in poglej, kdo se je zavezal k
izvajanju participativnega proračuna!

MARIBOR

MESTNA OBČINA MARIBOR

OSEBA, KI JE ZMAGALA NA VOLITVAH:

Aleksander Saša Arsenovič
(slo)

Se je
zaobljubil

POVEJ
NAPREJ!

DELI SVOJO OBČINO!

Za več glej <https://danesjenovdan.si/participativni-proracun>

NAČELA PARTICIPATIVNEGA PRORAČUNA

1. Dolgoročnost

Participativni proračun mora biti ponavljan postopek. Samo enkratna izvedba še ni participativni proračun. Prav tako PP niso (zelo omejeni) proračuni mestnih četrti in krajevnih skupnosti.

2. Transparentnost

Vsi postopki participativnega proračuna morajo biti javnosti znani. Vsak postopek in kriterij mora biti vnaprej javno objavljen in dostopen. Vsak korak v postopku mora biti viden in razumljiv. Le tako se bo gradilo zaupanje med občani in občino.

3. Vključenost

PP deluje najbolje, kadar se v postopke vključijo vse družbene skupine, tako mladi kot stari, tako moški kot ženske, tako revni kot bogati. Praksa kaže, da najboljše rezultate prinašajo tiste izvedbe, ki jim uspe doseči najširšo udeležbo.

4. Dostopnost informacij

Za boljšo udeležbo in bolj konstruktivne predloge je pomembno, da so občanom na voljo potrebne informacije o svojem življenjskem okolju, ki so relevantne za oblikovanje predlogov.

5. Deliberativnost

Kot posebej pomembno se kaže, da se občani o predlogih pogovarjajo med sabo, ne le z občino.

6. Smiselno razdeljena geografska območja

Pomembno je, da se geografska območja v PP smiselno osnujejo, da se ne spodbuja antagonizmov med prebivalci.

7. Vpetost v skupnost

Pomembno je, da postopek omogoča izražanje volje skupnosti, hkrati pa to skupnost soustvarja in se nanjo tudi odziva in prilagaja.

8. Zanesljivost

Projekte za katere se občani odločijo je treba zanesljivo tudi izvesti, zato je pomembno, da se nastavijo pravilni kriteriji za oddajo predlogov, ti pa so primerno strokovno obdelani. Izguba zaupanja zaradi neizvedbe izglasovanih projektov bo zelo otežila vse prihodnje poskuse pridobivanja zaupanja krajanov.

DODATNE INFORMACIJE

- European Parliament, Briefing (2016). *Participatory budgeting, An innovative approach*. European Union. Dostopno na: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2016\)573894](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2016)573894) (26. 2. 2020).
- SHAH, Anwar (ur.) (2007), *Participatory budgeting. Public sector governance and accountability series*. Washington, DC, World Bank. Dostopno na: <http://documents.worldbank.org/curated/en/635011468330986995/Participatory-budgeting> (26. 2. 2020).
- GOLDFRANK, Benjamin (2012). *The World Bank and the globalisation of participatory budgeting*, Journal of Public Deliberation, Vol. 8: Iss. 2, Article 7.
- PERNAR, Andraž (2017), Resolucija o normativni dejavnosti, predstavitev na prosojnicah. Urad za razvoj, Ministrstvo za javno upravo, Ljubljana. Dostopno na: <https://skupnostobcin.si/wp-content/uploads/2017/06/predstavitev2.pptx> (27. 2. 2020).
- HORVAT, Uroš (2017). *Demografski razvoj in značilnosti prebivalstva v mestu Maribor*. Zbornik Demografije Podravja, Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. Maribor, 2017.

Primeri PP v nekaterih posameznih mestih

- <http://www.pbchicago.org/> (PP v Čikagu),
- <https://www.lisboaparticipa.pt/> (PP v Lizboni),
- <https://www.seattle.gov/neighborhoods/programs-and-services/your-voice-your-choice> (PP v Seattlu),
- <https://budgetparticipatif.paris.fr/bp/> (PP v Parizu),
- <https://decide.madrid.es/> (PP v Madridu),
- <http://ideas.pbnyc.org/page/about> (PP v New Yorku),
- <https://participe.cm-braga.pt/> (PP v Bragi),
- <https://bugetareparticipativa.ro/> (PP v Cluj-Napoci),
- <https://www.ajdovscina.si/mojapobuda> (PP v Ajdovščini),
- <https://predlagam-odlocam.koper.si/o-participativnem-proracunu> (PP v Kopru).

Raziskave o vplivu PP na mesto

- <https://pdfs.semanticscholar.org/3e95/7ff65565d2f37a9c95699fc494586009dc43.pdf>,
- <https://siteresources.worldbank.org/PSGLP/Resources/ParticipatoryBudgeting.pdf>,
- <https://www.eukn.eu/fileadmin/Lib/files/EUKN/2013/Participatory%20budgeting%20in%20Europe%20-%20potentials%20and%20challenges.pdf>,

- <https://ash.harvard.edu/files/ash/files/participatory-budgeting-paper.pdf>,
- <https://www.researchgate.net/publication/276105434> The impact of participatory budgeting on basic services municipal practices and evidence from the field,
- <https://www.mysociety.org/files/2018/01/Participatory-Budgeting-research-by-mySociety-Jan-2018.pdf>,
- <https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-018-5735-8>,
- <https://pdfs.semanticscholar.org/53ee/94c1f0ecbb303930485407d6cd3facd4eb92.pdf>,
- http://ppiwi.org.uk/files/2017/08/PPIW-report_participatory-budgeting-evidence-review_July-2017-FINAL.pdf,
- <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0956247815572297>,
- <https://www.gov.scot/publications/evaluation-participatory-budgeting-activity-scotland-2016-2018-2/pages/3/>.

ŠVINGLCETL²⁶ ALI PARTICIPATIVNI PRORAČUN (PP) NA HITRO

	Drži	Ne drži
Za PP obstaja zakonska podlaga	✓	
Računsko sodišče podpira izvajanje PP	✓	
Mestni svet ima zaradi izvajanja PP manj pristojnosti		✗
MČ in KS postanejo nepotrebni		✗
Obstoječi organi in strukture ostanejo nespremenjeni in opravljajo enako naloge kot do sedaj	✓	
PP odloča o zadevah, ki jih je že odločil mestni svet		✗
Za izvajanje PP so potrebna dodatna sredstva v občinskem proračunu		✗
Delež proračuna za PP se določa vsako leto sproti	✓	
Uspešno izvajanje PP večja zadovoljstvo ljudi z mestno upravo in mestnim vodstvom	✓	
Uspešnost izvajanja PP je odvisna od velikosti mesta		✗
Občani odločajo o projektih samo v ožjih delih občin	✓	
PP ima pozitiven vpliv na enakomernejši razvoj občine	✓	
Vse več mest v Sloveniji in tujini uspešno uvaja PP	✓	

²⁶ Listek za goljufanje, Slovar Štajerskega Knjižnega Jezika – SŠKJ.

Izdajatelj: Zavod PIP

Maribor, maj 2020.

Avtorstvo in izbor besedil: Borut Osonkar, Matevž Hrženjak, Bojan Golčar

Oblikovanje: Maja Šušteršič

Lektoriranje: Hana Kovač

To delo je objavljeno pod [licenco Creative Commons Priznanje avtorstva 2.5 Slovenija](https://creativecommons.org/licenses/by/2.5/si/).